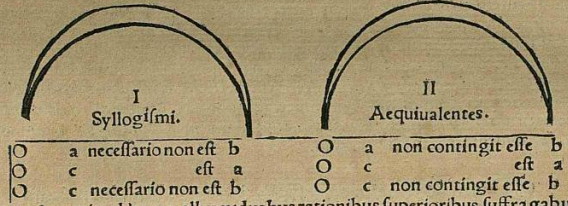

¶ Similiter autem se habebit & i particularibus syllogismis, quando priuatiua quidem propositio & vniuersalis fuerit, & necessaria: & conclusio erit necessaria. Quando autem predicatiua vniuersalis fuerit necessaria, priuatiua vero particularis non necessaria: non erit conclusio necessaria. Sit enim primum priuatiua, & vniuersalis necessaria & a. b quidem nulli contingat inesse, c autem alia cui inest, quoniam ergo conuertitur priuatiua: & b. nulli a contingat inesse, a autem, alicui c inest, quare ex necessitate alicui eorum quæ sunt c, non inerit b. Rursum sit predicatiua & vniuersalis & necessaria: & ponatur ad b quidæ predicatum, si ergo a, omni b ex necessitate inest, c autem alicui non inest: quoniam non inerit b, alicui c manifestum, sed non ex necessitate. Nam iisdem terminis erunt ad demonstrationem, qui in vniuersalibus syllogismis: sed nec si priuatiua necessaria est particulariter sumpta: erit conclusio necessaria. Nam per eosdem terminos demonstratio.

¶ Decimi Cap. notæ.

¶ Aristoteles in demonstrationibus conclusionum: vtrius non contingit inesse, loco huius necessarium est non inesse, eadem enim sunt, & æque possunt vtrius in secundo respectu epimeneiaz cap. tertio visum est. Et contingens hoc in loco & possibile idem.

¶ Termini a, b, c, animal, homo, album: duabus rationibus superioribus suffragantur. Quod autem in in quarto secundæ figuræ vniuersali, affirmatiua de necessario, & particulari negatiua de inesse, sequatur conclusio de inesse: hoc ideo est quod pro ea quæ necessaria est ad maius extremum posita absoluta & de inesse simpliciter, ex meris absolutis fiet syllogismus ad eandem conclusionem ex tertia conclusione quinti cap. ac necessariam propositionem semper comitatur absoluta simpliciter, haud secus atque illam sequi demonstrata est propositio possibilis. ¶ Termini pro eodem quarto modo, propositione ad maius extremum absoluta & assumptioe necessaria iisdem qui & superiores, sed aliter ordinâdi. Nam pro ea re ponendum: a homo, b album, c animal, Et si ita videatur: apertius, manifestiusq; vigilans pro albo ponatur. & cognoscitur eo modo non fieri syllogismum quando propositio absoluta ad maius extremum collocata est de inesse, vt nunc hoc pacto: quicquid vigilat est homo (id enim ita nunc se habere ponatur) & aliquid animal ex necessitate non est homo: non ex necessitate accidit, aliquid animal ex necessitate non vigilat.

¶ Syllogismi secundæ figuræ demonstrati mixti ex absoluta & necessaria.

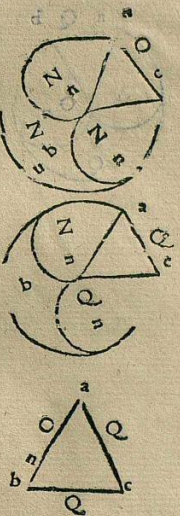
I	e l	Necessarium
	a l	Inesse simpliciter
	c l	Necessarium
II	a l	Inesse simpliciter
	e l	Necessarium
	c l	Necessarium
III	e l	Necessarium
	i l	Inesse simpliciter
	o l	Necessarium

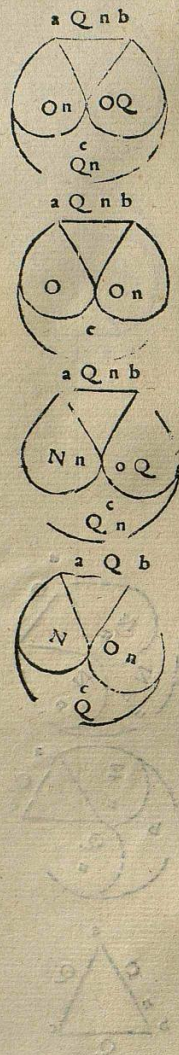
Qui ex monstratis facile intelligi possunt et eos non monstrat Aristoteles.	A syllogisti
III a l Inesse simpliciter o l Necessarium o l Necessarium	I e l Inesse a l Necessarium e l Necessarium
V e l Inesse simpliciter a l Necessarium e l Inesse simpliciter a l Necessarium	II a l Necessarium e l Inesse e l Necessarium
VI e l Inesse simpliciter e l Inesse simpliciter	III e l Inesse i l Necessarium o l Necessarium
VII e l Inesse simpliciter i l Necessarium o l Inesse simpliciter	III a l Necessarium o l Inesse o l Necessarium
VIII a l Necessarium o l Inesse simpliciter o l Inesse simpliciter	V a l Inesse vt nunc o l Necessarium o l Necessarium

¶ Cæteri (vt in absolutis) sunt communes, quare ex absolutorum descriptione accipi possunt, Quadruplici tamen iisdem ad conclusionem nunc absolutam, nunc necessariam possunt: sed hæc intelligenti se prompta ingerunt. Non ab re igitur huiusce rei omittenda descriptio.

¶ PARAPHRASIS CAP. DECIMI.

¶ Ecimus Cap. conclusiones duæ. ¶ Prima conclusio. In secunda figura altera propositio existit de necessario, & altera de inesse, si priuatiua vniuersalis necessaria sit, & conclusio erit necessaria. Si autem affirmatiua necessaria sit, non erit conclusio necessaria. Et esto primum vniuersalis priuatiua necessaria, & omni b ex necessitate non inest a, omni autem c, solum inest a, dico necessario euenire, omne c ex necessitate non esse b. Nam quia vniuersalis priuatiua omne b ex necessitate non est a conuertitur, vera erit omne a ex necessitate non esse b, & similiter posita vera, omne c est a quare per primam figuram necessario euenit, omne c ex necessitate non esse b, Et id (vt demonstratum est) per id quod est de nullo dici. Nam c aliquid est eorum quæ sunt a. Et similiter si necessaria vniuersalis negatiua ponatur ad minus extremum, hoc pacto omne b est a & omne c ex necessitate non est a, dico necessario contingere omne c ex necessitate non esse b. Nam si omne c ex necessitate non est a, quia reuertitur atque recurrit, etiam omne a ex necessitate non est c, & omne b positum est esse a, quare omne b ex necessitate non est c. Nam facta est prima figura, & quia omne b ex necessitate non est c similiter conuertitur, etiam omne c ex necessitate non est b comitatur igitur omne c ex necessitate non est b, necessario primas propositiones, atq; fiebat syllogismus. ¶ Nunc autem demonstrandum est si affirmatiua propositio sumatur necessaria, non oportere conclusionem esse necessariam. Nam si omni b ex necessitate inest a, & nulli c solum inest a, dico non necessario provenire omne c ex necessitate non esse b. Nam conuersa negatiua nullum c est a fit prima figura hoc pacto, nullum a est c & omne b ex necessitate est a. Atqui in prima figura monstratum est si vniuersalis priuatiua quæ est ad maius extremum, necessaria non est, conclusionem non effici necessariam, quare neq; hic ea quæ de necessario colligetur conclusio. ¶ Præterea si fiat conclusio necessaria hoc pacto, Omne b ex necessitate est a, & nullum c est a, igitur omne c ex necessitate non est b, accidit aliquid a ex necessitate non esse c, quod minime oportet. Quod autem id accidat demonstratur. Nam quia colligi ponitur conclusio necessaria, vera erit omne c ex necessitate non est b, quare & per conuersionem omne b ex necessitate non est c, & posita est vera omne b ex necessitate est a, vera etiam est per conuersionem aliquid a ex necessitate est b per primam igitur figuram, aliquid a ex necessitate non est c, nec nihil prohibet a homini accipere, cui omni contingat inesse. ¶ Insup nos ipsi termino, apponentes facile valemus ostendere conclusionem non esse necessariam, vt his positis terminis, necessarium est conclusionem non esse necessariam, vt esto a animal, b vero homo, & c album, Similiter autem & propositiones sumptæ sint, omnis homo ex necessitate est animal, & nullum album est animal. Nam contingit nulli albo inesse animal, propter hæc sane euenit nullum album esse hominem, at non id ex necessitate, quæ quidem contingit aliquid album esse hominem, nõ tamè simili & quædiu nullum album est animal, quare cum hæc sint, ex necessitate euenit conclusio nulli

libum est homo, sed non quæ sit simpliciter necessaria. ¶ Secunda conclusio. Quando altera de necessario & altera de inesse fuerit, in syllogismo particularibus consimile euenit, v. vniuersali propositione priuatiua necessaria, fiat conclusio necessaria. at vniuersali affirmatiua necessaria & particulari negatiua de inesse, conclusio non colligitur necessaria. ¶ Et sit primum necessario euenire, v. alicui c, ex necessitate non inest b. Nam quia vniuersalis priuatiua omni b ex necessitate non inest a conuertitur, omne a ex necessitate non est b. Et aliquid esse a possumus est, per primam igitur figuram aliquid c ex necessitate non est b. Rursum sit vniuersalis affirmatiua necessaria & ponatur ad b maius extremum affirmatiua, dico non euenire conclusionem necessariam, vel si omni b ex necessitate inest a & alicui c non inest a, alicui quidem c non inest b sed non id ex necessitate. Nam idem termini demonstrationi suffragabuntur, qui & in præcedenti conclusione ad vniuersalium syllogismorum demonstrationem. Et ne id solum, sed & nec si priuatiua necessaria est & particulariter sumpta, syllogismo colligitur conclusio necessaria. Nam per eosdem terminos sit demonstratio.

De syllogismis mixtis ex altera necessaria & altera absoluta in tertia figura Cap. XI.

N postrema autem figura terminis quidem vniuersalibus ad medium & prædicatiuis vtriusque propositionibus, si vtralibet sit necessaria: & conclusio erit necessaria. Si autem hæc quidem sit priuatiua, illa vero prædicatiua, quando prædicatiua quidæ fuerit necessaria, & conclusio erit necessaria, quando autem prædicatiua non erit necessaria. ¶ Sint enim primum vtræque prædicatiuæ propositiones, & a & b, omni c inest, necessaria autem sit a c. quoniam ergo b omni c inest, & alicui b inerit: eo quod conuertitur vniuersalis particulariter, quare si a, inest omni c ex necessitate, & c, alicui b, & a alicui b necessaria inesse, nam b sub c est. sit igitur prima figura. ¶ Similiter autem ostendetur: & si b est necessaria, conuertitur enim c, alicui a, quare si omni c inest b ex necessitate: & a alicui b inerit ex necessitate, Rursum sit a quidem priuatiua: b c vero affirmatiua, necessaria autem priuatiua, quoniam ergo conuertitur affirmatiua, erit c, alicui b, a autem: nulli c ex necessitate, neque a, alicui b inerit ex necessitate, nam b sub c est. ¶ Si autem prædicatiua sit necessaria, non erit conclusio necessaria. Sit enim b c priuatiua & necessaria: a c autem priuatiua & non necessaria, quoniam ergo conuertitur affirmatiua, inerit & c, alicui b ex necessitate, quare si a quidem, nulli eorum quæ sunt c inest: c autem alicui eorum quæ sunt b: & a alicui eorum quæ sunt b non inerit, sed non ex necessitate, ostensum est enim in prima figura quoniam priuatiua propositione non necessaria: nec conclusio erit necessaria. ¶ Amplius autem & per terminos sit manifestum, sit enim a quidæ bonum: in quo b: animal, c autem equus, ergo bonū quidem contingit nulli equo inesse, animal vero necesse est omni equo inesse, sed non necesse est aliquid animal non esse bonum, si quidem contingit omne esse bonum, aut si non hoc possibile, sed vigilare vel dormire terminum ponendum, omne enim animal susceptibile est horum, si igitur termini vniuersaliter ad medium sint: dictum est, quando erit conclusio necessaria. ¶ Si autem hic quidem vniuersalis, ille vero particularis: prædicatiuus vterque quando vniuersalis fuerit necessarius: & conclusio erit necessaria. Demonstratio autem eadem quæ & prius, conuertitur enim & particularis affirmatiua, si ergo necesse est b, omni c inesse, a autem sub c est: necesse est b, alicui a inesse, si autem b, alicui a: & a, alicui b inesse necessarium, conuertitur enim. Similiter autem & si a c, sit necessaria vniuersalis, nam b, sub c est. ¶ Si autem particularis est necessaria: non erit conclusio necessaria, sit enim b c particularis necessaria, a autem, inest omni c non tamen ex necessitate. Conuersa ergo b c: prima sit figura, & vniuersalis quidem propositio non necessaria: particularis autem necessaria, quando autem sic se habebant propositiones: non erat conclusio necessaria, quare nec in his. ¶ Amplius

autem & ex terminis manifestum, sit enim a quidem vigilatio, b autem bipes in quo autem c, animal, ergo b, alicui c necesse est inesse, a autem oī c contingit, & a non necessario b, non enim necesse est: aliquem bipedem dormire vel vigilare, similiter autem per eosdem terminos ostendetur etiam si a c, sit particularis & necessaria. ¶ Si autem hic quidem terminorū sit prædicatiuus, ille particularis & necessarius: quando vniuersalis fuerit priuatiuus & necessarius, & conclusio erit necessaria. Si enim a, nulli c ex necessitate contingit, b aut, alicui c inest: necesse est a, alicui b non inesse, quā autem affirmatiua necessaria ponetur vel vniuersalis, vel particularis, vel priuatiua particularis: non erit conclusio necessaria, Nam alia quidem eadem quæ & in prioribus dicemus, Terminis autem cū vniuersalis quidem affirmatiua est necessaria, vigilatio, animal, homo, mediū, hō, cum autem particularis prædicatiua necessaria, vigilatio, animal, albū, animal enim necesse est alicui albo inesse, vigilatio autem contingit nulli, & non necesse est alicui animali non inesse vigilationem, quando autem priuatiua particularis est necessaria, bipes, motus, animal, medium animal. ¶ Manifestum igitur quoniam inesse quidem non est syllogismus, si vtræque propositiones non sit in eo quod est inesse, necessarij vero est, & altera solum existente necessaria. ¶ In vtriusque autem & affirmatiuis & priuatiuis existentibus syllogismis, necesse est alteram propositionem similem esse conclusioni, dico autem similem, si inesse quidem, inexistentem, si autem necessaria, necessariam. ¶ Quare & hoc palam, quoniam non erit conclusio neque necessaria neque inesse, non sumpta vel necessaria vel quæ inesse significet propositione, igitur de necessario quo modo sit & quam differentiam habeat ad inesse, sufficienter pene dictum est.

Quoniam inesse quidem inesse genitiuus est genitiui ve locum habens.

Vndecimi cap. notæ.

Nam monstratum est in prima figura: secunda scilicet conclusione cap. noni. Sed videtur deficere demonstrandi modus: quia non oportet si posita particulari necessaria in quarto propria figuræ non sequatur conclusio necessaria, quod etiam posita vniuersali in secundo tertio non sequatur eadem particularis, sed conuersus argumentandi modus: bonus potius esse videretur: neque quæ eadem colligeretur in modo imperfecto. ¶ Cum in quinto tertie particulari necessaria priuatiua, & vniuersali affirmatiua absoluta astruitur nō colligi conclusionem necessariam: id intelligendum est sumendo propositionem absolutam non simpliciter sed vt se extendit, ad absolutam vt nunc. Nam particulari necessaria priuatiua & vniuersali affirmatiua absoluta simpliciter, colligeretur, vt ex demonstratione secundæ partis primæ conclusionis decimi quarti cap. huius per æquiualentiam cognoscetur velle Aristoteles. ¶ Ex correlarijs cognoscitur vt cum altera præmissarum necessaria fuerit & altera absoluta, in super & conclusio absoluta syllogismum illum non dici debere absolutum siue de inesse, sed mixtum de necessario. Syllogismum enim absolutum atque de inesse nūcupatum vtraque propositio, & conclusio absoluta est ac de inesse, de cuiusmodi discussus est quarto, quinto, & sexto capitibus huius. Nunc autem subiiciamus designationem: quoniam modo tertij schematis, tertieque figuræ colligantur syllogismi ex absoluta & necessaria mixti.

I	a Necessaria	o Necessaria
	a Absoluta simpliciter	a Absoluta simpliciter
	i Necessaria	o Necessaria
	e Necessaria	e Necessaria
II	a Absoluta simpliciter	VI
	o Necessaria	o Necessaria
	i Absoluta simpliciter	i Absoluta simpliciter
	a Necessaria	a Necessaria
	i Necessaria	i Absoluta simpliciter
III	a Necessaria	VII
	i Necessaria	i Absoluta simpliciter
	a Necessaria	a Absoluta simpliciter
III	i Absoluta simpliciter	VIII
	i Necessaria	a Necessaria
	o Absoluta simpliciter	o Absoluta simpliciter

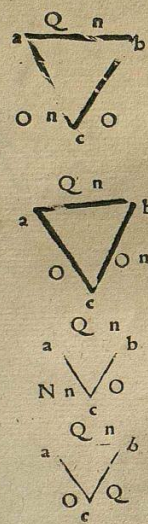
Facile monstrabiles

IX	a Necessaria	o Absoluta simpliciter
	a Absoluta simpliciter	XI
	i Absoluta simpliciter	o Absoluta simpliciter
	a Absoluta simpliciter	e Absoluta simpliciter
X	i Necessaria	XII
	i Absoluta simpliciter	o Absoluta simpliciter
	¶ Syllogismi.	o Absoluta ex indefinito
	a Absoluta	a Necessaria
	a Necessaria	o Necessaria
I	i Necessaria	o Necessaria
	e Absoluta	a Absoluta vt nunc
	e Absoluta	o Necessaria
II	a Necessaria	e Absoluta
	o Necessaria	i Necessaria
	i Necessaria	o Necessaria
III	a Absoluta	
	i Necessaria	
	a Absoluta	
III	i Necessaria	
	i Necessaria	

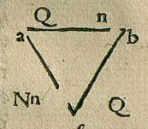
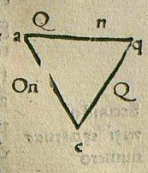
¶ PARAPHRASIS CAP. VNDECIMI.

Vndecimum Cap. conclusiones quatuor, correlaria tria. ¶ Prima conclusio. In tertia figura extremis de medio vniuersaliter enunciatis, & vtriusq; propositionibus affirmatiuis, vtrauis necessaria sit, & conclusio necessaria erit. Si autem propositionum hæc priuatiua sit, illa vero affirmatiua, cum priuatiua necessaria fuerit, & conclusio erit necessaria, cum autem predicatiua necessaria, minime oportet vt conclusio eadæm necessaria. ¶ Et sine primo vtriusq; propositionibus vniuersales affirmatiuæ. Et omni c ex necessitate inest a, & omni c inest b: dico alicui b ex necessitate inesse a. Nam quia vniuersalis omni c inest b, particulariter conuertitur: alicui b inest c, & positum est omni c ex necessitate inesse a. Necto igitur syllogismum. Omni c ex necessitate inest a, & alicui b inest c: igitur alicui b ex necessitate inest a. Et id per dici de omni, Nam b sub c est, & fit idcirco prima figura. Simili modo monstrabitur si vniuersalis necessaria ad minus extremum collocetur. vt si omni c inest a, & omni c ex necessitate inest b: alicui b ex necessitate inest a. Nam quia vniuersalis omni c inest a, & omni c ex necessitate inest b: alicui b ex necessitate inest a. Tunc necto primæ figuræ syllogismum. Omni c ex necessitate inest b, & alicui a inest c: igitur alicui a ex necessitate inest b. quæ quia conuertitur: & alicui b ex necessitate inest a, eueniebat igitur necessario particularis, alicui b ex necessitate inest a ad primas propositiones, quod erat monstrandum. ¶ Rursum sit vniuersalis priuatiua necessaria omne c ex necessitate non est a, & vniuersalis affirmatiua de inesse omne c est b: dico aliquod b ex necessitate non esse a. Quoniam enim conuertitur vniuersalis affirmatiua: aliquod b erit c, & positum est omne c ex necessitate non esse a, syllogismus itaque per primam figuram hoc pacto, omne c ex necessitate non esse a, & aliquod b est c: igitur aliquod b ex necessitate non est a. Nam b sub c est. ¶ Ac si affirmatiua sit necessaria: non erit conclusio necessaria, vt sit b c vniuersalis affirmatiua necessaria, omne c ex necessitate est b, & vniuersalis negatiua de inesse, & non necessaria nullum c est a: dico non esse syllogismum, nullum c est a, & omne c ex necessitate est b, igitur aliquod b ex necessitate non est a. Nam quia conuertitur vniuersalis affirmatiua: alicui b ex necessitate inest a. Ac qui si nullum c est a, & aliquod b ex necessitate est c: non euenit vt ex necessitate aliquod b non sit a, tamen si necessario eueniat aliquod b non esse a. Nam monstratum est in prima figura, negatiua non necessaria & affirmatiua (sive vniuersalis sive particularis sit) necessaria: conclusionem non esse necessariam, quare necq; necessaria erit in tertia figura. Præterea id idem positus terminis manifestum esse potest, vt esto a bonum b animal, c equus manifestum est quoniam vera esse potest, nullus equus bonus est, & omnis equus necessario aial est: non fit iccirco, vt aliquod aial ex necessitate non sit bonum. Nam omne aial contingit esse bonum, qd si possibile non putas, vt nullus equus bonus sit: loco igitur boni ponamus aut vigilare, aut dormire, manifestum est veram esse posse nullus equus vigilat, & omnis equus ex necessitate est animal: non aliquod animal ex necessitate non vigilat, quia doquidem omne animal vt vigilat contingat, possibileque sit, & hunc in modum, si dormire positum esset. Omne enim aial horum susceptibile est. Itaq; cum extremitermini de medio

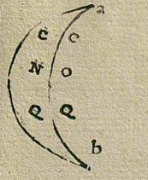

vniuersaliter enunciantur: discussum est quando conclusio necessaria futura est, & quando non ex necessitate euentura. ¶ Secunda conclusio. Cum extremorum terminorum vnus de medio vniuersaliter, & alter particulariter enunciatur, & ambo affirmatiue, vniuersali propositione necessaria: & conclusio erit necessaria. ¶ Hæc demonstratur vt præcedens, qd particularis affirmatiua conuertitur. Sit ergo omne c ex necessitate b, & alicui c inest a: colligetur aliquod b ex necessitate esse a. Nam quia particularis conuertitur: vt alicui a inest c, & a sit sub c necesse est, & positum est omne c ex necessitate esse b. Per primam itaq; figuram recte fit: omne c ex necessitate est b, & aliquod a est c: igitur aliquod a ex necessitate est b, & quia conuertitur etiam aliquod b ex necessitate est a, positus igitur primis propositionibus necessario tueniebat, vt a liquod b ex necessitate esset a quod erat monstrandum. Et similis erit demonstrandi modus si vniuersalis affirmatiua ad maius extremum necessaria fuerit, vt omne c ex necessitate est a, Nam particulari conuertatur b sub c, fietq; hoc pacto prima figura: omne c ex necessitate est a, & aliquod b est c: aliquod igitur b ex necessitate est a. ¶ Tertia conclusio. Extremis hoc pacto enunciatis, cum particularis est necessaria non erit conclusio necessaria, vt sit particularis necessaria aliquod c ex necessitate est b, & omne c sit a: non colligetur aliquod b ex necessitate esse a. Nam conuertatur particulari in hanc aliquod b ex necessitate est c: ita prima figura & demonstratum est non fieri syllogismum vniuersali non necessaria, & particulari necessaria: quomodo tamen se habebunt propositiones sic syllogisando. omne c est a, & aliquod b ex necessitate est c, igitur aliquod b ex necessitate est a. Igitur neq; ex primis propositionibus fit syllogismus. Insuper id ex terminis dilucidum esse potest. Vt sit a vigilare b, bipes c animal, manifestum hanc veram esse posse, omne animal vigilat, & aliquod animal ex necessitate bipes est: at falsum est aliquod bipes ex necessitate vigilare: non enim necesse est aliquod bipes: aut dormire aut vigilare. Et per eosdem ostenditur maiore particulari necessaria: non fore conclusionem necessariam posito a esse bipes, b vigilans, & c animal. ¶ Quarta conclusio. Si extremorum terminorum aliter vniuersaliter, & alter particulariter enunciatur, vnusquidem affirmatiue, & alter priuatiue, cum vniuersalis priuatiua fuerit necessaria: erit & conclusio necessaria, quando autem affirmatiua necessaria ponetur, siue vniuersalis siue particularis sit: conclusio non erit necessaria, & simile euenit, cum particularis priuatiua ponitur necessaria. ¶ Vniuersali quidem priuatiua necessaria fit syllogismus, vt si omni c ex necessitate non inest a, & alicui c inest b: etiam & alicui b ex necessitate non inest a, eadem vt in prima conclusione demonstratio est. ¶ Ac si affirmatiua necessaria quantacunque ea sit, aut particularis negatiua necessaria: non colligitur conclusio necessaria. Nam cetera eadem que in superioribus ad id ostendendum nobis suffragabuntur, & etiam ex terminis ita esse deprehenderur. Vniuersali quidem affirmatiua necessaria termini erunt: vigilans, animal, homo, medium autem homo. Particulari affirmatiua necessaria termini sunt: vigilans, animal, album. Nam fieri potest vt nulli albo inest vigilans, & aliquod album ex necessitate est animal. At falsum est aliquod animal ex necessitate non vigilare. Nam est contingat vt nulli animali conueniat vigilatio: non tamen ex necessitate alicui non conuenit. Particulari autem priuatiua necessaria, termini sunt: bipes, moueri, animal, medium autem animal. ¶ Primum correlarium Manifestum itaq; esse potest non fieri syllogismum de inesse: si non vtriusq; propositiones sint de inesse, de necessario autem contingere esse syllogismum: altera etiam solum existente necessaria. ¶ Secundum correlarium. In vtriusq; syllogismo de necessario siue affirmatiuis, siue negatiuis: alteram propositionem similem esse conclusioni necesse est dico autem similem vt si conclusio de inesse sit, & propositio de inesse, & si necessaria, etiam necessaria. ¶ Tertium correlarium. Quapropter & hoc insuper exploratum euadit: conclusio neq; necessariam neq; de inesse futuram esse, non sumpta propositione euadit: conclusio neq; significet. Quomodo igitur fit syllogismus de necessario & quonam pacto differat a syllogismo de inesse: ferme sufficienter dictum est.

De contingenti non necessario, Cap. XII. ¶ Contingente autem post hæc dicemus: quædo, & quomodo, & per quæ erit syllogismus. dico autem contingere & contingens: quo non existente necessario, posito autem inesse, nihil erit propter hoc impossibile. Nam necessarium equiuoce contingere dicitur. Quomodo autem hoc est contingens, manifestum ex affirmationibus & negationibus oppositis, nam non contingit esse, non possibile esse, & impossibile esse, & necesse est non esse, vel eadem sunt, vel sequuntur se inuicem, quare & opposita his contingit esse & non impossibile esse, & non necesse non esse: eadem erunt, vel sequentia se inuicem. De omni enim affirmatio, vel negatio vera. Erat ergo contingens necessarium, & non necessariam contingens. ¶ Accidit autem omnes que secundum contingere sunt propositiones: conuerti sibi inuicem, dico autem non affirmatiuas negatiuas, sed quecunque affirmatiuam habent figuram secundum oppositionem, vt ea que est contingit esse, ei que est contingit non

Secundo regi egm... numero 21.

non alicui alicui non

Secundo modo legi. n. v. c. o. numero

esse. & ea que est contingit omni: ei quæ est contingit nulli, vel non oi. & que alicui ei que non alicui, eodem autem modo & in alijs. quoniam enim quod est contingens non est necessarium, & quod non est necessarium possibile est non esse: manifestum quoniam si contingit a inesse b, contingit & non inesse, & si omni contingit inesse, & omni contingit non inesse, similiter autem & in particularibus affirmationibus, nam eadem demonstratio. Sunt autem hmoi propositiones, predicatiue. nam contingere: ei quod est esse, similiter ponitur, quemadmodum dictum est prius. ¶ Determinatis autem his: rursus dicimus quoniam contingere duobus modis dicitur. Vno quidem quod plerumque fit, & deficit necessarium, vt canescere hominem, vel augeri, vel minui, vel oino quod natu est esse. hoc enim non continuum habet necessarium: eo quod non semper est homo. cum tamẽ homo est, aut ex necessitate aut vt in pluribus est. Alio autem modo, infinitu quod & sic & non sic possibile. vt aial ambulare, vel ambulare fieri motu terre: vel oino quod casu fit. nihil enim magis sic natu est, vel e contrario. ¶ Couertitur ergo & secundum oppositas propositiones vtriusque: contingens, non tamẽ eodẽ modo: sed quod natu quidẽ est esse ei quod non ex necessitate esse. sic enim contingit non canescere hominem, infinitu autẽ: ei quod nihil magis sic, vel illo modo. Disciplina autẽ & syllogismus demonstratiuus, ex infinitis quidem non est, eo quod inordinatum est medium. ex ijs vero que nata sunt esse, pene orationes & considerationes fiunt, de sic contingetibus ex illis autẽ possibile quidẽ est fieri syllogismus, non tamen loquendi. hec ergo diffiniuntur magis in sequentibus. nunc autẽ dicemus quoniam, & quomodo, & quis erit syllogismus ex contingetibus propositionibus. ¶ Quomonia autẽ contingeret hoc huic inesse, dupliciter est accipere, aut enim cui inesse hoc, aut cui contingit ipsum inesse. nam de quibus a, contingere, horum alteru significat. aut de quo dicitur b, aut de quo contingit dici, de quo aut b, contingere, aut oio b, possibile in esse a, nihil differt. ¶ Manifestum igitur quoniam dupliciter dicitur a, oio b inesse contingere. Primum ergo dicemus si de quo c, contingit b, & de quo b, contingit a, quis erit & qualis syllogismus. sic enim vtriusque propositiones sumuntur secundum contingere, quando autem de quo b est, contingit a, hec quidẽ inesse, illa vero contingens. quare a similibus figuris incipiendum quemadmodum & in alijs.

¶ Duodecimi Cap. notæ.

De quolibet affirmatio aut negatio vera applicatur. quod contingit esse, falsum est non possibile esse: quare ipsum possibile est esse. & quod contingit esse falsum est impossibile esse: veru igitur quod contingit esse, non impossibile esse. & hunc in modum ad reliquos modos comparando. nam de quolibet affirmatio aut negatio vera. Erit igitur contingens quod dicitur de necessario: vt quod que potest ac possibile quodque cum possibili conuertitur. Et id dicit potest contingens possibile, & contingens necessarium iure quidem possibile: quia cum possibili recurrit ac reuertitur. necessarium vero: quia de necessario dicitur, & ipsum sequitur, tamen si eo non conuertatur. ¶ Propositiones contingens non necessarij conuertitur secundum contra positionem, affirmatiuas priuatiuas & contra, priuatiuas affirmatiuas: nihil est aliud quam mutuas reuertit resque & reciprocas, huiusmodi propositiones inter se seruare consequentias. Et ita sentiendũ est de negatiuis simpliciter: & negatiuis priuatiuis inter se. primum monstrat Aristoteles. secundum ex opposito consequentis agnoscitur.

ANTECEDENTES		CONSEQUENTES
--------------	--	--------------

Affirmatiue simpliciter	Conuertuntur	Priuatoriæ
O b contingit esse a	Contrapositiue	O b contingit non esse a
Q b contingit esse a	Contrapositiue	Q b contingit non esse a
b contingit esse a	Contrapositiue	b contingit non esse a

ANTECEDENTES		CONSEQUENTES
--------------	--	--------------

Negatiue simpliciter	Recurrunt	Negatiue priuatoriæ
Non O b contingit esse a	Contrapositiue	Non O b contingit non esse a
Non Q b contingit esse a	Contrapositiue	Non Q b contingit non esse a
Non b contingit esse a	Contrapositiue	Non b contingit non esse a

Contingens non necessarium diducitur, in contingens vt plurimum, in contingens rarum, in contingens indeterminatum: in definituque, quod eque & vtrumlibet dicitur. Id aut a dicitur dum: quod natu est esse, comunius esse que contingens natum. nam eorum quæ nata sunt, quedam necessaria sunt & quedam contingencia. vt animal natum est sensum habere, & ex necessitate sensum habet. & natus est adolescens incrementum suscipere, & contingenter quantitate mole attollitur, & acer est & natus est senex canescere, & contingenter canicie profunditur. Quo fit vt quod natu est: semper aut vt plurimu sit. Contingens aut natum quod vt plurimu est, sed a necessario deficit. Et id contingens in quod couertitur, contingens rarum appellare solent, quod rarenter admodu aduenit. Et contingens indeterminatu, æque & vtrumlibet in contingens quod indeterminatu, quod eque est, & vtrumlibet couertitur. Et in his fit que æque, & indifferenter siue (vt aiunt) in his que suscipiunt, de quibus fiunt, semper tamen secundum contrapositiones enunciationes. rarum etiã, in id quod plurimu est recurrit, vt subiecta descriptione monstratur.

CONTINGENTIA vt plurimum, quæ & nata	CONTINGENTIA RARA.	
O senem contingit canescere	Cõtrapositiue	O senem contingit non canescere
Fodiẽtẽ contingit nõ reperire thesaurũ	Cõtrapositiue	Fodiẽtẽ contingit reperire thesaurũ
CONTINGENS indeterminatum	CONTINGENS indeterminatu	
O hominem contingit vigilare	Cõtrapositiue	O hominem contingit non vigilare
Hominem contingit nõ sedere	Cõtrapositiue	Hominem contingit sedere
CONTINGENTIA RARA	I	I CONTINGENTIA plurimum
O mnen senem contingit nõ auare scire	Cõtrapositiue	O mnen senẽ contingit auare scire

Fodiẽtẽ contingit thesaurum reperire I Cõtrapositiue I Fodiẽtẽ contingit thesaurũ nõ reperire ¶ Et contingencia vtrumlibet pariter & rara, quauis syllogismi etiã ex ipsis conficiantur, reiecta sunt a disciplinis. neque ex illis quæstiones, & problemata (vt ex secundo posteriorum agnoscitur) (sicitari debent. sed contingencia nata, & vt plurimum, frequẽtem in disciplinis habent vsus accommodationem, præsertim in his quæ coniectatoriæ sunt, quales medicina, prognostica Hippocratis, & physiologorum, qui per signa, futuræ rei præagiunt euentum. ¶ Cum dupliciter dicatur omni b contingere inesse a, primo omni cui contingit inesse b contingere inesse a, secundo omni cui inesse b contingere inesse a, hinc bifariam, ad absolutorum analogiam in contingetibus diffiniri potest, omni contingere inesse. Primo quãdo nihil inueniri potest cui contingat subiectum, cui identidem non contingat inesse predicatum. Secundo quando nihil inueniri potest cui inesse subiectum, cui non contingat inesse predicatum. Et consimiliter contingere nulli inesse diceretur. Et hec eadem contingere dici de omni, & contingere dici de nullo dici possunt. Ex primo modo, meri contingentes syllogismi conficiuntur. Ex secundo, mixti, nunc ex absolutis, nunc ex necessarijs vt ex sequentibus dilucebit.

Hippocrates

¶ PARAPHRASIS CAP. DVODECIMI.

Vodecimũ Cap. Modi contingentis. contingentis non necessarij & modi aliqui alicui contingere inesse conclusiones duæ. ¶ Modi contingentis. Post ea que de inesse, & de necessario diximus, vt de contingenti dicamus par est, quãdo & quo modo, & per quæ erit syllogismus. Et contingens bifariam dicitur. Primo modo dico contingere, siue contingens, quo non existente necessario quod nihilominus ponitur inesse nihil euenire propter id impossibile. Alio etiam modo & de necessario dicitur contingens, & id homonyme. Quod autem contingens talem habeat significationem in qua non solum de ijs quæ non necessaria sunt, sed & etiam de necessario dicatur, ex affirmationibus & negationibus oppositis (vt & in lib. 8. de interpretatione dicitur) manifestum est. Nam non contingit esse: non possibile esse, impossibile esse: & necessarium non esse, vel eadem sunt, vel sese consequuntur. quare & his opposita contingit esse, possibile esse, non impossibile esse, & non necessarium esse, aut eadẽ erunt, aut inuicem sequentia. Nam de quolibet aut affirmatio aut negatio vera. Erit igitur contingens, quod dicitur de necessario, & aliquod contingens quod de necessario non dicitur, quod contingens dicatur non necessarium, de quo solo hic sermo suscipiendus est. ¶ Prima conclusio. Euenit vt omnes de contingenti propositiones, affirmatiue videlicet & priuatiue: sibi inuicem conuertantur. Et dico non affirmatiuas conuertit negatiuas, sed que cum affirmatiue figuræ secundum contrapositionem, vt ea quæ est contingit esse cum hac couertitur, & hec contingit alicui inesse: cum hac contingit nulli inesse, vel omni non inesse & hec contingit alicui inesse: cum hac contingit alicui non inesse. & eodẽ modo in ceteris. Et huius rei prompta est ratio. Nam hoc modo contingens esse, non est necessarium esse: & quod non est necessarium esse possibile est non esse: quod autẽ possibile est non esse, contingens est non esse. manifestum est igitur si contingens est esse, etiã contingere non esse, vt si a contingit ipsi b inesse, contingit etiam non inesse b, & si a contingit omni b inesse, contingit & nulli b inesse. Et hunc in modum in

Secundo numero, 29.

Syllogistici modi meri contingentes primæ figuræ imperfecti

VII	a Con. Affirmatiua.
	e Con. Priuatiua
	c Con. Priuatiua
VIII	c Con. Priuatiua
	e Con. Priuatiua
	c Con. Priuatiua
IX	e Con. Priuatiua
	e Con. Priuatiua
	a Con. Priuatiua
X	e Con. Priuatiua
	i Con. Affirmatiua
	a Con. Affirmatiua
XI	a Con. Affirmatiua
	i Con. Affirmatiua
	o Con. Priuatiua
XII	a Con. Affirmatiua
	o Con. Priuatiua
	o Con. Priuatiua
XIII	a Con. Affirmatiua
	o Con. Priuatiua
	i Con. Affirmatiua
XIV	e Con. Priuatiua
	o Con. Priuatiua
	o Con. Priuatiua
XV	e Con. Priuatiua
	o Con. Priuatiua
	i Con. Affirmatiua
XVI	e Con. Priuatiua
	o Con. Affirmatiua
	i Con. Affirmatiua

III	i Affirmatiua
	e Priuatiua
	a Affirmatiua
V	o Priuatiua
	e priuatiua
	e priuatiua
VI	o priuatiua
	e priuatiua
	a Affirmatiua
VII	o priuatiua
	a Affirmatiua
	a Affirmatiua
VIII	o priuatiua
	a Affirmatiua
	e priuatiua
IX	i Affirmatiua
	a Affirmatiua
	i Affirmatiua
X	i Affirmatiua
	a Affirmatiua
	o priuatiua
XI	i Affirmatiua
	e priuatiua
	o priuatiua
XII	i Affirmatiua
	e priuatiua
	i Affirmatiua
XIII	o priuatiua
	e priuatiua
	o priuatiua
XIII	o priuatiua
	e priuatiua
	i Affirmatiua
XV	o priuatiua
	a Affirmatiua
	i Affirmatiua
XVI	o priuatiua
	a Affirmatiua
	o priuatiua
XVII	i Affirmatiua
	i Affirmatiua
	a Affirmatiua
XVIII	i Affirmatiua
	e Affirmatiua
	e Priuatiua

A syllogisti.

I	i Affirmatiua
	a Affirmatiua
	a Affirmatiua
II	i Affirmatiua
	a Affirmatiua
	e Priuatiua
III	i Affirmatiua
	e Priuatiua
	e Priuatiua

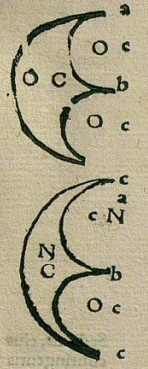
XIX	i Affirmatiua
	o Priuatiua
	c Priuatiua
XX	i Affirmatiua
	o Priuatiua
	a Affirmatiua
XXI	o Priuatiua
	o Priuatiua
	e Priuatiua
XXII	o Priuatiua
	o Priuatiua
	a Affirmatiua
XXIII	o Priuatiua
	i Affirmatiua
	e Priuatiua

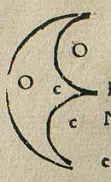
¶ Quatuor & viginti syllogistorum hic descriptorum: octo primi sumuntur sola propositione particulari. Octo sequentes propositione & conclusione particulari: & octo postremi, propositione & assumptione particulari. Præter quos quidem, & sequentes sumi consimiliter poterunt. Sola assumptione particulari 8. Omnibus particularibus 8. Sola propositione indefinita 8. Sola assumptione indefinita 8. Propositione & assumptione indefinitis 8. Propositione & conclusione indefinitis 8. Omnibus indefinitis 8. Propositione particulari, assumptione indefinita 8. Propositione indefinita, assumptione particulari 8. Propositione particulari, conclusione indefinita 8. Propositione indefinita, conclusione particulari 8. Propositione & assumptione particulari, conclusione indefinita 8. Propositione & conclusione particulari, assumptione indefinita 8. Assumptione & conclusione particulari, propositione indefinita 8. Propositione & assumptione indefinita, conclusione particulari 8. Propositione & conclusione indefinita, assumptione particulari 8. Assumptione & conclusione indefinita, propositione particulari 8.

¶ Quo fit ut ex meris, impermixtisq; contingentibus primæ figuræ: seni & deni proueniant modi, quorum quatuor, perfectos creant syllogismos: & duod ecim imperfectos, syllogistis autem & incollectis fugationes 160. quæ omnia ex quatuor præfixis regulis: haud magno comperiuntur impendio.

PARAPHRASIS CAP. DECIMITERTII.

Ecim tertium cap. de syllogismis meris immixtisq; de contingentibus in prima figura: conclusiones septem, correlaria tria. ¶ Prima conclusio. Ambabus propositionibus vniuersalibus & affirmatiuis de contingentibus: fit primæ figuræ perfectus extrematarum syllogismus. ut quando omni b contingit inesse a, & omni c contingit inesse b: necesse est euenire ut omni c, contingat inesse a. & hoc ex determinatiõne paulo ante præcedente: manifestum esse potest. sic enim vno modo omni inesse contingere: significare dicebamus. quare per id quod est contingere omni inesse, perfectus cognoscitur esse syllogismus. ¶ Secunda conclusio. Similiter ambabus propositionibus vniuersalibus de contingentibus: fit primæ figuræ perfectus extrematarum syllogismus. ut si omni b contingit non inesse a, & omni c contingit inesse b: dico omni c contingere non inesse a. Nam omni b contingere non inesse a, hoc erat nihil reliquum esse posse. manifestum esse potest. inesse b: quibus non inesset a, per id igitur quod est dici contingere de nullo: manifestum est propositum. ¶ Tertia conclusio. Quando diuerso vniuersali propositione ad maius extremum affirmatiua est, & ad minus vniuersalis priuatiua: nullus per sumptas propositiones perfectus fit syllogismus. Vt si omni b contingit inesse a, & omni c contingit non inesse b: non fit per sumptas propositiones perfectus syllogismus. sed conuersa vniuersali priuatiua omni c contingit non inesse b in affirmatiuam contingentem, fit idem syllogismus qui & prius prima conclusione de finitus est. Nam quia omni c contingit non inesse b: etiam & omni c contingit inesse b. id enim prius disculume est. quare si omni c contingit inesse b, & omni b contingit inesse a: rursum idem redit qui prius demonstratus est syllogismus. ¶ Quar

ta conclusio. Vtrisque vniuersalibus priuatiuis de contingenti nullus perfectus fit syllogismus. dico autem vtriusq; omni b contingit non inesse a, & omni c contingit non inesse b: per se
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500

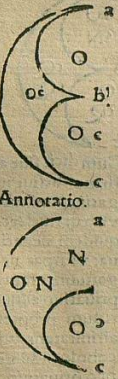
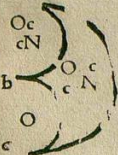
De syllogismis ex vna absoluta & altera contingente in prima figura. Cap. III.

I autem hæc quidē inesse, illa vero cōtingere sumat̄ propo-
 sitionū, quādo quæ ad maiorem quidē extremitatem conti-
 gere significauerit: pfecti erūt ōnes syllogismi, & cōtingen-
 tis secūdū dictā determinationem. quando autem quæ ad
 maiore, & imperfecti omnes, & priuatiui syllogismi non con-
 tingentis secūdū dictā determinationem, sed eius quod est

Sed eius, eius
 contingentis

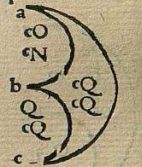
nulli aut non omni ex necessitate inesse. si enim nulli aut non omni ex necessi-
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500

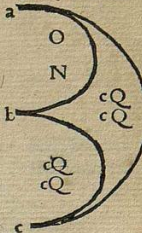
Annoratio.

aliqui b inesse, sit enim syllogismus per tertiam figuram. hoc autem impossibile, quare contingit a, nulli c. posito enim falso & nō impossibili: impossibile est quod accidit. ¶ Hic ergo syllogismus non est contingens secundum diffinitionem: sed nulli inesse ex necessitate. hæc enim est contradictio factæ hypothesis. posito enim ex necessitate a alicui c inesse, syllogismus autem per impossibile: oppositæ est contradictionis. ¶ Amplius autē & exterminis manifestum, quoniam non erit conclusio contingens. sit enim a quidem coruus, in quo autem b intelligens, in quo autem c homo, nulli ergo b, inest a, nam nulli intelligens, coruus, b autem, contingit omni c, omni enim homini inest intelligere, sed a, ex necessitate nulli c, non igitur conclusio contingens. Sed nec necessaria semper, sit enim a quidem mouens, b autem scientia, in quo autem, c homo, ergo a quidem, nulli b inest, b autem, omni c contingit, & non erit conclusio necessaria, non enim necesse est nullum hominem moueri, sed necesse est aliquid, manifestum igitur quoniam est conclusio eius quod est nulli ex necessitate inesse. Sumendum autem melius terminos. ¶ Si autem priuatiuum ponatur ad maiorem extremitatem contingere significas: ex ipsis quidem sumptis propositionibus nullus erit syllogismus, conuersa autem secundum contingens propositione: erit quædam modū in prioribus. Infit enim a, omni b, b autem contingat nulli c, sic ergo habentibus se terminis, nihil erit necessarium, si autem conuertatur b c, & sumatur b contingere omni c, fiet syllogismus quemadmodū prius, similes enim habent se termini positione. Eodem autem modo & cum priuatiua sunt utraque interualla, si a b quidem non inesse, b c autem nulli, contingere significat, nam per ea quidem quæ sumpta sunt: nullo modo fit necessarium conuersa autem secundum contingens propositione: erit syllogismus, sumatur enim a quidem, nulli b inesse: b autem contingere nulli c, per hæc quidem nihil necessarium, si autem sumatur b, omni c contingere quod verum est, a b autem propositio similiter se habeat: rursus erit idem syllogismus. ¶ Si autem nō inesse ponatur b, omni c, & non contingere non inesse: non erit syllogismus nullo modo siue priuatiua sit, siue affirmatiua a b propositio. Termini autem communes ex necessitate quidem inesse: albū, aial, nix, Non contingere autem album, aial, pix. ¶ Manifestum est igitur quoniam cum vniuersales sunt termini, & hæc quidem quædam inesse, illa vero sumitur contingens, quædā quæ ad maiorem est extremitatem contingere sumitur propositio, semper fit syllogismus, veruntamen quædā quidem ex ipsis, quando autem propositione conuersa, quando vero utriusque horum, & ob quam causā diximus. ¶ Si autem hoc quidem vniuersale, illud vero particulare sumitur interuallorum, quando ad maiorem quidem extremitatem vniuersale ponitur & contingens siue negatiuum siue affirmatiuum, particulare autem affirmatiuum & inesse, erit syllogismus perfectus, quemadmodum & cum vniuersales sunt termini, demonstratio autem eadem: quæ & prius. ¶ Quando autem vniuersale quidem fuerit ad maiorem extremitatem inesse & non contingens, alterum vero particulare & contingens, siue affirmatiue siue negatiue ponantur utraque, siue hæc quidem negatiua, illa vero affirmatiua, omnino erit syllogismus imperfectus. Verum hi quidem per impossibile ostenduntur, illi vero per conuersionem contingenti, quemadmodum in prioribus. Erunt autem syllogismus per conuersionem & quædā vniuersalis quidem ad maiorem extremitatem posita significauerit inesse vel non inesse, particularis vero cum sit priuatiua, sumatur contingens, ut si a quidem omni b inest vel non inest, b autem alicui contingit non inesse, conuersa enim b c, secundum contingere fit syllogismus. ¶ Quando autem non inesse sumet particulariter posita propositio, nō erit syllogismus. Termini inesse, albū, aial, nix, non inesse autē, album, animal, pix, per infinitum enim est sumenda demon-

Et non (ponatur subauditur b, omni) contingere non inesse. Nō erit nullo, aut xesis negationis pro vna.

Cum dicit siue affirmatiue siue negatiue ponatur utraque siue hæc quidem negatiua: vsurpat negatiuum hic pro priuatiuo aliquantulum propter affinitatem, vocabulo indulget pro priuatiuo.

stratio. ¶ Si autem vniuersale quidem ponatur ad maiorem extremitatem: particulare autem ad maiorem siue priuatiuum siue affirmatiuum, siue contingens, siue inesse vtrumuis, nullo modo erit syllogismus. ¶ Nec cum particulares vel indefinitæ ponentur propositiones, siue contingere sumptæ, siue inesse seu permutatum, nec sic erit syllogismus. demonstratio autem eadem, quæ in prioribus. Termini autem communes inesse quidem ex necessitate, animal, album, homo, non contingere vero, animal, album, tunica. ¶ Manifestum est igitur quoniam vniuersali posito ad maiorem extremitatem semper erit syllogismus, ad maiorem autem nunquam.

Decimiquarti cap. notæ.

Terminis vniuersaliter sumptis, subiectis terminis. ¶ Prius determinatam contingentis acceptionem, scilicet in fine 22. cap. ¶ Contingere nulli vel alicui non esse, æquiuale e ei quod est nulli vel alicui non ex necessitate inesse, ex secundi 22. cap. tertio. ¶ Et qui priuatiui syllogismi, non erunt contingens secundum prius assignatam determinationem, id tamē aduertendū propositione absoluta simpliciter, & assumptione contingente, non modo in priuatiuis colligere conclusionem contingentis necessariam, sed etiam in affirmatiuis. Et dicimus contingens necessarium (vt prius ammonuimus) non quia cū necessario conuertatur, sed quia ad necessarium se extendit, vt quod possibili prorsus æquetur. & ferme apta nomina desunt, sed disciplinæ causa contingens simpliciter hic appellamus, aut commune, aut huiusmodi, contingens autem non necessarium, dici poterit contingens speciale, de priuatiuis tamen meminisse, haud quaquam præter rem & officium fuerit, ne crederemus priuatiuum in priuatiuis syllogismis posse conuerti secundum prius discussæ contra positionis legem vt scilicet propositione vniuersali negatiua absoluta, & assumptione contingente, colligeretur affirmatiua contingens id enim ita esse non potest. ¶ Cum sint, cum sint veræ aliud esse verum. ¶ Cum possibile est a esse, possibile vt omnes possibilis modos claudit, & vt necessario communis, quod ex secundi 22. cap. tertio agnoscitur. ¶ A duarum propositionum syllogismi, loco accipitur. ¶ Quod enim fit, cum factum est esse, applicandum est ad ea quæ respondent facta, non autem ad ea quæ cum fiunt, fluore marcescunt euanida.

	A possibile		Literæ Aristotelis
Omne	d possibile est esse c		α β γ δ ε ζ
Omne	e possibile est esse d		Literæ interpretum
	B possibile		a b c d e
Omne	e possibile est esse c		

A est, a est verum, b esse, b esse verum. ¶ Modi possibilis positi sunt in penultimo cap. secundi 22. cap. tertio & adiectum est absolute, simpliciter vt quoquo modo aliter dicitur possibile, propter possibile tertio modo positum in libro 22. cap. tertio, quod quidem possibile non necessarium est, & quod idem est ac contingens non necessarium. Igitur possibile quatuor hi modi speciale scq. esse possunt possibile actu, quod & verum est, possibile generatione, possibile simpliciter ac absolute, possibile non necessarium. Cum enim dicimus omnem hominem possibile est rationale esse, id non solum possibile est, sed verum est id dico, omnem hominem rationale esse. At cum dico possibile est omnem hominem sequi rationem, id quidem possibile, sed non verum est. ¶ Syllogismus in tertia figura quo vicitur Aristoteles ad demonstrationem secundæ partis conclusionis, ex nota quartæ conclusionis videlicet in Cap. per æquiualentiam agnoscitur. Nam non contingere & necessarium non esse ex libro 22. cap. tertio æquiualentem esse agnoscitur & consequentes qua in significatione sumitur contingens in conclusione, cum assumptione contingente, colligitur conclusio contingens. Et quamuis syllogismus de possibili & contingenti quod ei æquiualeat in prima figura prius non demonstraret, poterant tamen facile per dici de omni & de nullo proportionaliter agnosci, vt & illi de necessario. Verum ne Aristoteles videretur in vitium incidere petitionis principii, paulo ante monstrauit a, id est propositionibus in prima figura possibilibus, & b quod id est conclusionem, esse possibilem & insuper assumptionis possibilis loco, sumpta absoluta simpliciter, conclusionem possibilem esse, quare & assumptionis, contingentis loco, ex quo monstrato, ratio sua ad secundam conclusionis partem, lucem, roburque esset habitura. Nam syllogismus ille tertie figure monstrabitur ex opposito conclusionis, cum assumptione, colligendo oppositum primæ propositionis, qui per paulo ante monstrata, necessarius erit syllogismus possibilis constans æquiualeat ex propositione possibili, assumptione absoluta simpliciter, & conclusionem possibili erit: quintus possibilis syllogismus primæ figure modus, vt statim agnosceat. Et hæc in conclusione contingens vt in libro 22. cap. tertio pro contingenti simpliciter, non autem pro contingenti non necessario & specialiter (vt in hoc libro definitum est) accipimus. Ne igitur huiusmodi syllogismi possibilis & contingentes simpliciter, nos lateant, ex subiecta descriptione agnosci poterunt.

Numero. 97. Numero. 28.

Numero. 21.

Numero. 30. Numero. 30. Modis possibilis.

Numero. 28.

A Antecedens. B Consequens.

Prima figura		Aequivalentes		
I	A a	Possibilis	a	Contingens simpliciter
	a	Possibilis	a	Contingens simpliciter
	B a	Possibilis	a	Contingens simpliciter
II	A e	Possibilis	e	Contingens simpliciter
	a	Possibilis	a	Contingens simpliciter
	B c	Possibilis	e	Contingens simpliciter
III	a	Possibilis	a	Contingens simpliciter
	i	Possibilis	i	Contingens simpliciter
	t	Possibilis	i	Contingens simpliciter
IIII	e	Possibilis	e	Contingens simpliciter
	i	Possibilis	i	Contingens simpliciter
	o	Possibilis	o	Contingens simpliciter
V	a	Possibilis	a	Contingens simpliciter
	a	Absoluta simpliciter	a	Absoluta simpliciter
	a	Possibilis	a	Contingens simpliciter
VI	e	Possibilis	e	Contingens simpliciter
	a	Absoluta simpliciter	a	Absoluta simpliciter
	c	Possibilis	e	Contingens simpliciter

Secunda figura		Aequivalentes		
I	e	Possibilis	e	Contingens simpliciter
	a	Possibilis	a	Contingens simpliciter
	e	Possibilis	e	Contingens simpliciter
II	a	Possibilis	e	Contingens simpliciter
	c	Possibilis	e	Contingens simpliciter
	e	Possibilis	e	Contingens simpliciter
III	e	Possibilis	e	Contingens simpliciter
	i	Possibilis	i	Contingens simpliciter
	o	Possibilis	o	Contingens simpliciter
IIII	e	Possibilis	e	Contingens simpliciter
	a	Absoluta simpliciter	a	Absoluta simpliciter
	e	Possibilis	e	Contingens simpliciter
V	a	Absoluta simpliciter	a	Absoluta simpliciter
	e	Possibilis	e	Contingens simpliciter
	e	Possibilis	e	Contingens simpliciter
VI	e	Possibilis	e	Contingens simpliciter
	i	Absoluta simpliciter	i	Absoluta simpliciter
	o	Possibilis	o	Contingens simpliciter

Tertiatigura		Aequivalentes		
I	a	Possibilis	a	Contingens simpliciter
	a	Possibilis	a	Contingens simpliciter
	i	Possibilis	i	Contingens simpliciter

II	e	Possibilis	e	Contingens simpliciter
	a	Possibilis	a	Contingens simpliciter
	o	Possibilis	o	Contingens simpliciter
III	i	Possibilis	i	Contingens simpliciter
	a	Possibilis	a	Contingens simpliciter
	i	Possibilis	i	Contingens simpliciter
IIII	a	Possibilis	a	Contingens simpliciter
	i	Possibilis	i	Contingens simpliciter
	i	Possibilis	i	Contingens simpliciter
V	e	Possibilis	e	Contingens simpliciter
	i	Possibilis	i	Contingens simpliciter
	o	Possibilis	o	Contingens simpliciter
VI	a	Possibilis	a	Contingens simpliciter
	a	Absoluta simpliciter	a	Absoluta simpliciter
	i	Possibilis	i	Contingens simpliciter
VII	e	Possibilis	e	Contingens simpliciter
	a	Absoluta simpliciter	a	Absoluta simpliciter
	o	Possibilis	o	Contingens simpliciter
IIIIII	i	Absoluta simpliciter	i	Absoluta simpliciter
	a	Possibilis	a	Contingens simpliciter
	i	Possibilis	i	Contingens simpliciter
IX	a	Possibilis	a	Contingens simpliciter
	i	Absoluta simpliciter	i	Absoluta simpliciter
	i	Possibilis	i	Contingens simpliciter
X	o	Possibilis	o	Contingens simpliciter
	a	Absoluta simpliciter	a	Absoluta simpliciter
	o	Possibilis	o	Contingens simpliciter
XI	e	Possibilis	e	Contingens simpliciter
	i	Absoluta simpliciter	i	Absoluta simpliciter
	o	Possibilis	o	Contingens simpliciter

Ex modo ducti syllogismi ad impossibile in demonstratione secundae partis conclusiois / tum per tertiam tum per primam figuram, agnoscitur non solum eo syllogismo ad impossibile / le deducere, qui ex contradictorio cum alterutra propositionum / alterius colligit oppositum / tamen si hoc pacto vel quaereberrime fiat. Sed syllogismo etiam ducimus ad impossibile, cum ad contraria vel contradictoria concedenda (id est admissae hypothese oppositum concedunt) syllogismo dicimus. Quaevis ex superioribus notis & libro *περί ἑρμηνείας* syllogismorum aequivalentia satis agnoscitur, aliquid tamen quorum in hoc capite aliquis est usus / adhuc hic apponentur.

CAEQ VIVALENTES.

Non O c contingit inesse a	I	I Q c necesse est non inesse a
O c inest b	I	O c inest b
Q b non contingit inesse a	I	I Q b necesse est non inesse a

CAEQ VIVALENTES.

O b contingit inesse a	I	O b possibile est inesse a
O c inest b	I	O c inest b
O c contingit inesse a	I	O c possibile est inesse a

CAEQ VIVALENTES.

Non contingit nulli c inesse a	I	I O c necessarium est inesse a
O c inest b	I	O c inest b
Q b non contingit non inesse a	I	I O b necessarium est inesse a.

CAEQ VIVALENTES.

o Nō cōtin. simpli. o Impossibile
a Inesse simpli. a Inesse simpli.
o Nō cōtin. simpli. o Impossibile
a Contin. simpli. a Possibile
a Inesse simpli. a Inesse simpli.
a Contin. simpli. a Possibile
i Nō cōtin. nō sim. i Necessarium
a Inesse simpli. a Inesse simpli.
i Nō cōtin. nō sim. i Necessarium

o o desinat particularem negatiuā priuatoriā, e e vero desinat vniuersalē negatiuā priuatoriā quē inter dū affirmatiuis æquivalent. Priuatoriā autē negatiuā quatuor modorū ita æquivalent.

CAEQ VIVALENTES.

Necessē ee a possibile Cōn.
Necessē lool li possibile Cōn.
Impossibile lee le possibile cōtin.
Impossibile lool lo possibile cōtin.
Contingens lee la Necessarium
Contingēs lool li Necessarium
possibile lee la Necessarium
possibile loo li Necessarium

¶ Cum Aristoteles paululū circa finē primæ conclusionis monstrat cōclusionē non esse contingētis non necessarij: per id monstrat quia dātur termini ex necessitate. quare si dicas sequi cōclusionē affirmatiuā cōtingētē, manifestū est illā quē ē ex necessitate nulli illi aduerian- tē esse; atq; repugnare. nā quod contingit esse, possibile est esse: quod autē necesse est nō esse nō potest esse. et si cōclusionē efficias priuatiuā contingētē (quia illa finē contrapositæ affirmatiuæ reciproca est, & vicissim comes) stabit iterū ea quæ est de necessitate nulli cum affirmatiua contingente, quod est impossibile. Et vt paucis absoluarur, tam ea q̄ est de necessitate omni, q̄ quæ est de necessitate nulli: vt triq; affirmatiuæ & priuatiuæ contingētis, scidū designatā in hoc libro significatiōe aduerlatur ac repugnat. Quo fit vt si dabuntur termini de necessitate omni, nulla efficietur prorsus conclusio contingētis non necessarij. Identiē & si dabuntur termini de necessitate nulli, nulla etiam prorsus efficietur, nec affirmatiua, nec priuatiua. ¶ In fine vero demonstrationis eiusdē cōclusionis sumēdos esse, melius terminos adiectum est: quia duæ terminorū sumptiones calumniā sustinere possunt. Prima quidē qua ponebatur omni quod mouetur esse hominē, vt si nihil aliud quicquā mouetur, & omē equū contingere moueri, & tamen ex necessitate nulli, equū esse hominē. Id sane videtur impossibile possitū, omni scilicet quod mouetur inesse hominē, propter cōlū quod ex necessitate mouetur. Et impossibile postulabatur, cū adducebatur: vt si nihil præter hominē moueretur. Secunda positio terminorum quæ calūniā parere possit, fuit, moueri/scientia/hō, nā cū neceretur hoc pacto, ratiocinatio, nulla scientia mouetur, & omni hominē cōtingit inesse scientiā, assumptio aut falsa est aut scitētia quæ in propositione vt principale & primogenitū subiecta est/in assumptioe paronymē/denominatiuēq; & deductiue sumitur, vt fit assumptiois intelligentiā, & omne hominē contingit esse scientē, quæ variatio syllogismi accommodatio nō est, vt ex cap. xxxvi. cognoscendum est: id autē non latuit. Aristotelē, ideo subiungit melius sumendos esse terminos/ q̄ aliquos in accuratiuscule desumpserat, sint igitur termini accurati.

Termini accurati	Inaccurati
Primi	Primi
Homo	Homo
Vigilans	Moueri
Equus	Equus
Secundū	Secundū
Ignorans	Moueri
Sciens	Scientia
Homo	Homo

¶ Propositione affirmatiua absoluta simpliciter & assumptioe priuatiua contingētē, colligitur affirmatiua contingēs simpliciter. Et propositione negatiua absoluta simpliciter, & assumptione priuatiua contingētē: colligitur priuatiua contingēs simpliciter. Verum illi syllogismi admodū surdi sunt, & parū apparatus: & scitico ratiocinationi minus apti, vt iā Aristoteles eiusmodi dicat non esse syllogismos: quia sint irrationabiles/ & minus ad ratiocinandum accommodati, idoneiq;. Attamē cū Aristoteles de eiusmodi loquē dicit, non erit syllogismus, intelligitur perfectus vt ex correlarijs & quarta cōclusionē exploratum esse potest: nihilominus tamē inter imperfectos surdi sunt, & pene nullum vsum habentes. ¶ Si calumniā turbetur: termini album, animal, nix, & albū, animal, pix, ponatur vt & prius quoq; monstrauit: lo co albi vigilans, nam non accurata diligentia terminos ponit, q̄ statim in promptu sunt alij qui facile sese præbent, reperendi. ¶ Vt surparur in litera partim negatiua pro priuatiua, vbiq; tamen recta potius q̄ calumniā vlla, postulat/ desideraturq; intelligentiā.

Syllogismi primæ figuræ ex absoluta simpliciter & contingenti mixti perfecti.

I	a Contingens	e Contingens
I	a Inesse	a Aboluta
I	a Contingens	a Contingens
I	e Contingens	a Contingens
II	e Inesse	a Aboluta
II	e contingens	a Aboluta
II	a contingens	e contingens
III	i Inesse	i Aboluta
III	i Inesse	i Contingens
III	e contingens	a Aboluta
III	i Inesse	i Aboluta
III	o contingens	o contingens

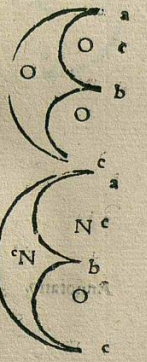
Imperfecti contingētis simpliciter.

a Aboluta simpliciter	a Aboluta simpliciter	a Aboluta simpliciter
a contingens	e contingens	a contingens nō neces.
a contingens simpliciter	a contingēs simpliciter	a contingēs non neces.
e Aboluta simpliciter	e Aboluta simpliciter	e Aboluta simpliciter
e contingens	e contingens	e Contingens nō neces.
e contingens simpliciter	e contingens simpliciter	e Contingens non neces.
a Aboluta simpliciter	a Aboluta simpliciter	a Aboluta simpliciter
i contingēs simpliciter	o contingens	i Aboluta simpliciter
i contingēs simpliciter	i i contingēs simpliciter	i i Contingens nō neces.
e Aboluta simpliciter	e e Aboluta simpliciter	e e Aboluta simpliciter
i i contingens	o o contingens	i i Contingens non neces.
o i contingēs simpliciter	o o Contingens simpliciter	o o Contingens nō neces.

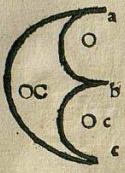
PARAPHRASIS CAP. DECI MIQ V'ARTI.

¶ Ecimū quartum cap. de mixtis syllogismis ex vna propositione de cōtingētē, & altera de inesse in prima figura, conclusiones octo correlaria duo. ¶ Prima cōclusio. Quando vna propositio inesse, altera vero cōtingens assumitur terminis vniuersaliter sumptis cum ea, quæ ad maius extremum collocatur cōtingens significauerit, perfecti erunt primæ figuræ hmoi de contingenti syllogismi omnes, secundum prius determinatam contingētis acceptionem. At vero quando ad minus extremum propositio contingētis collocatur, hmoi syllogismi imperfecti omnes, & g priuatiui syllogismi non erunt contingētis collocatur, hmoi syllogismi imperfecti omnes, & g secundum eam significatiōem qua contingere nulli, vel alicui non inesse idem significat, ac nulli vel alicui non ex necessitate inesse, si enim nulli vel alicui non ex necessitate inesse, dicitur contingere & nulli aut alicui nō inesse. ¶ Prima pars demonstratur. Et primum omni b inesse a contingat & omni e inest b dico ex necessitate provenire omni e contingere inesse a. Nā qm oib cōtingit a, & oē c sub b est, per id qd̄ e oī cōtingere inē, & oī c cōtingere inē a. Quare perfectus aggrignitur syllogismus. Et simile iudiciū est cū ea de cōtingētē ad maius extremum priuatiua, & ea de inesse ad minus est affirmatiua, vt cum omni b contingit nō inesse a, & omni e inest b, perfectus efficietur syllogismus per id quod est contingere nulli inesse, colligens cōclusionem omni e contingere non inesse a. Manifestum itaq; est vniuersalibus existentibus propositionibus ea quæ de inesse est ad minus extremum opposita, primē figuræ syllogismos de contingenti fieri perfectos, quod est primum. At secundum quando scilicet, ea quæ est de inesse diuerso sese habente id est ad maius extremum collocato, sunt syllogismi, ostendendum est illos per impossibile monstrari, & simul quoq; erit manifestum quomodo erunt imperfecti. Nam ex sumptis propositionibus non videntur necessarij. ¶ Sed prius id demonstrare aggrediamur nobis primum operæ precium monstrandum esse videtur: si cum sint aliqua propōnes, ex necessitate euenit aliud esse, etiam cum ille possibilis sunt ex necessitate & aliud quod euenit esse possibile, vt si cum a est ex necessitate euenit & b esse, etiā cū possibile est a esse, ex necessitate quoq; euenit & b possibile esse. Nam esto sic se rebus habentibus vt a possibile sit, & b impossibile, si id admitti potest: si igitur a possibile, quādoquidē possibile est esse, fieri potest, b vero impossibile, quia impossibile nunquam fieri potest, simul autem si a possibile & b impossibile, contingere potest a fieri præter b, si fieri & esse quoq; præ-

ter b, quod enim sit eum factum est, est. non igitur cum a est, ex necessitate eueniet & b esse, quod est contra hypothefim. Verum id non solum intelligere oportet de possibili quod ideo possibile est, quod cum non sit vt tamen fiat, gignaturque nihil prohibet, & de impossibili illo modo, sed & de possibili quod verum est etiam actu esse, & absolute quomodocumque aliter sumatur possibile. Nam in omnibus modis possibilis verum est, propositionibus possibilibus, & quod propter illas ex necessitate euenit, similiter sese habere, & esse possibile. Insuper id aduertendum est cum paulo supra dictum est si cum a est, euenit ex necessitate & b esse, nō id tāquā vna sola propositione existente a, ex necessitate proueniat b putare oportet. Nam syllogismo nihil ex necessitate accidit aliquo vno, sed duobus ad minimū positis, vt quī scilicet propositiones sic se habent (quemadmodum dictum est) secundum syllogismum. Nam si de omni d dicitur c & de omni e dicitur d, etiam & ex necessitate de omni e dicitur c, Et si vtrumque est possibile & conclusio possibilis erit, hoc est si omni d possibile est inesse c, & omni e possibile inesse d etiam & omni e, possibile est inesse c. Quomodo igitur si quis ponat a propositiones esse, & b esse conclusionem, euenire possit non solum a existente necessario hoc est propositionibus necessarijs, b simul esse necessariam conclusionēque necessariam, sed & a possibile, b etiam esse possibile perspicuum. Hoc autem monstrato id etiam dilucere facile potest. q̄ falso supposito ac nō impossibili & quod propter hypothefim euenit est falsum quidem erit, non tamen impossibile, vt si a falsum quidem sit, ac non impossibile, posito a esse, ex necessitate eueniet & b esse. & si erit b falsum, non tamen impossibile. Nam paulo ante monstratum est, cum est a, esse b, & cum possibile est a, & possibile esse b, arqui supponitur a esse possibile, igitur & b erit possibile. si igitur erat b impossibile, idem simul erit possibile & impossibile, quod prorsus esse nequit. His itaque determinatis nunc secundum, quod in conclusione propositum erat, monstrandum est. Et omni b inest a, & omni e contingat inesse b, dico ex necessitate prouenire omni e contingere inesse a. Quod si ita non fuerit, nō contingat ergo omni e inesse a, & ponatur omni c inesse b, & tamen id quidem falsum non tamen impossibile, si igitur non omni e contingit inesse a, & omni c inest b, igitur non omni b contingit inesse a. Fit enim ex. ti. capite, tertie figure syllogismus, sed posito erat omni b contingere inesse a, nam omni b inerat a, continget igitur omni b inesse a, & non continget omni b inesse a, quod est impossibile, euenit igitur ex necessitate vt omni c contingat inesse a, alioquin posito falso & non impossibili, quod accidit est impossibile, quod paulo ante monstratum est esse non posse. Possibile etiā est & per primam figuram ad id demonstrandum syllogismo ducere ad impossibile, ponentes vt prius, omni c inesse b, quia enim posito est omni b inesse a, omni etiam b contingit inesse a, & omni c inest b, per primam igitur figuram omni c contingit inesse a, ac posito erat non omni c contingere inesse a, id autem impossibile, quare ex necessitate eueniebat, omni e contingere inesse a. Hic autem aduertendum est, oportere accipere omni inesse non secundum tempus desinentes vt nunc, aut in hoc tempore, sed simpliciter inesse. Nam per hōdi & hic propositiones sumimus, & syllogismos facimus, quia si sumeretur propositio de inesse vt nunc nō erit maiore de inesse & minore de contingenti qui dictus est syllogismus. Nam dabuntur termini & ex necessitate nulli inesse, & omni ex necessitate inesse. Nam forsitan nihil verat aliud quando omni quod mouetur inesse hominem, vt si nihil moueatur præter hominem, & omni equi contingere moueri, atamē ex necessitate nulli equo homo inest, sic igitur dati sūt termini ex necessitate nulli, homo, motus, equus, & termini ex necessitate omni dabuntur, animal, mouens, homo, ita vt animal primus sit, & motus medius, homo vero postremus. Propositiones itaque similiter sese habebunt & conclusio erit necessaria, & non contingens. Nā ex necessitate omnis homo animal est, perspicuum igitur est vniuersale de inesse sumēdum esse simpliciter, & oportere non nos id tempore esse determinantes. Et idem demonstrandum est in priuatijs syllogismis, propositione de contingenti ad minus extremum collocata. Vt nulli b rursus inest a, & omni c contingat inesse b, his positis, dico ex necessitate prouenire vt contingat nulli c inesse a, quod si ita non fuerit, non contingat nulli c inesse a, & ponatur vt prius omni c inest b, necō syllogismum, nō contingit nulli c inesse a, & omni c inest b, igitur alicui b nō contingit non inesse a per tertiam figurā, quare alicui b necessarium est inesse a, id autem impossibile, nam posito nulli c inesse a, ex necessitate igitur primis propositionibus positis, euenit vt contingat nulli c inesse a, alioquin posito falso & non impossibili, impossibile est quod accidit, quod esse non potest. Et præsens syllogismus non contingentis est, secundum assignatam superius contingentis diffinitionem, sed vt contingit nulli inesse idem valet ac nulli ex necessitate inesse, hæc enim factę hypothefis contradicōe est, siquidem hypothefis facta, non contingere nulli c inesse a, quæ eadem intelligebatur ac alicui ex necessitate inesse a. Syllogismus autem ad impossibile, oppositę contradicōis existit. Insuper & id ex terminis manifestari potest, cōclusionem secundum illam assignationē non esse contingentem, Nam dantur termini ex necessitate nulli, vt coruus, intelligens, homo, & esto coruus a, intelligens b, hō autem c, manifestum igitur nullum b esse a (nam nullū intelligēs, coruus) & omni c contingere, intel-

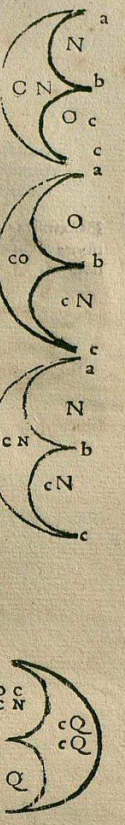

Nuero. 89.

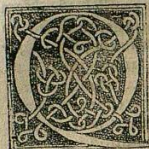
Annotatio

Annotatio.

ligens, omnem enim hominem contingit intelligere, & tamen ex necessitate nulli inest a. Nam ex necessitate nullus homo coruus. Non igitur secundum assignatam contingentis diffinitionem, efficietur conclusio contingens. Et non modo id, sed nec semper priuatiua necessaria fuerit. Vt esto a quod mouetur, b scientia, & c homo, nullum b est a & omni contingit inesse b, nā nulla scientia mouetur, & omni homini contingit inesse scientia, ac non erit conclusio priuatiua necessaria, nam non necessarium est nullum hominem moueri, sed & nō necessarium est alicuius esse contingens, quæ huic equiualeat nulli ex necessitate inesse a quemadmodum & propositum erat, verum (& si placeat) sumendi sunt melius termini. Secunda cōclusio. Vniuersali priuatiua contingente ad minus extremum collocata: nullus fit primæ figuræ perfectus syllogismus, nam ex sumptis propositionibus nullus esse videbitur syllogismus: sed conuersa propositione priuatiua contingente quæ ad minus extremum est in affirmatiua contingente fiet syllogismus, quemadmodum & in præcedenti conclusione paulo ante dictum est. Vt primo (propositione de inesse affirmatiua) omni b inest a & contingat nulli c inesse b, sic se habentibus terminis nihil apparebit ex necessitate prouenire, conuersa tamen contingente, contingit nulli c inesse b, & sumpta contingit omni c inesse b, fiet syllogismus qui paulo ante dictus est, nam in hac conuersione similem termini seruant positionem. Et idem euenit cū veræque propositiones priuatiuæ sunt, Vt si nulli b inest a, & contingat nulli c inesse b, per ea quæ sumpta sunt non videtur villo pacto fieri syllogismus, ac conuersa contingenti propositione erit, sumatur igitur nulli b inesse a, & contingere nulli c inesse b, per hæc nihil apparet necessarium, sed conuersa contingente, contingit nulli c inesse b, & sumpta affirmatione omni c contingit inesse b, quæ & vt priuatiua vera est) & propositione nulli b inest a similiter sese habent: iterum superioribus idem erit syllogismus. Tertia conclusio. Vniuersali negatiua de inesse ad minus extremum posita, non autem vniuersali priuatiua de contingenti: nullus propositio quæ ad maius extremum constituitur, vt si ponatur omni b contingere inesse a, & nullum c esse b, nō autem hæc, contingit nullum c esse b, nullo pacto proueniet de contingenti syllogismus. Nam dantur termini ex necessitate omni, & ex necessitate nulli inesse. Termini communes ex necessitate inesse: album, animal, nix. Nam contingit omne animal esse album, & nulla nix est animal, ex necessitate tamen omnis nix alba est. Ex necessitate nulli album, animal, pix omne animal contingit esse album, & nulla pix est animal, nihil fecius tamen omnis pix ex necessitate non alba. Et idem termini valent, cum vniuersalem ad maius extremum facimus priuatiuam. Nam omne animal contingit non esse album. Primum correlarium Manifestum igitur esse potest cum propositionum subiecti termini vniuersaliter tenentur, altera quidem propositione de inesse sumpta, & altera contingenti, ea quæ contingens est minore extremi tatem collocata: semper fieri syllogismum, Cæterum quando ex ipsis propositionibus fiet, & quando contingente propositione conuersa, & quando vtrumque fit & quam ob causam iam diximus. Quarta conclusio. Si altera propositio vniuersalis, & altera particularis sumatur ea quæ ad maius extremum ponitur) contingente, siue affirmatiua siue priuatiua, particulari autē affirmatiua de inesse perfectus efficietur syllogismus perinde atque terminis vniuersaliter sumptis. Nam eadem quæ & prius demonstratio est. Quinta conclusio. Vniuersalis propositio ad maius extremum de inesse fuerit & non contingens, particularis autē contingens siue veræque affirmatiuæ siue priuatiuæ ponantur, siue vna affirmatiua & altera priuatiua: semper erit syllogismus imperfectus. Verum tamen illorum aliqui per impossibile demonstrabuntur, & alij per conuersionē priuatiuæ contingentis, quemadmodum & in prioribus est dictum, erit sane syllogismus per conuersionē quomodocumque vniuersalis ad maius extremum collocata designauerit aut inesse, aut non inesse, & particularis priuatiua cōtingens sumpta fuerit, vt si omni b inest a vel non inest, & alicui c contingit non inesse b: syllogismus fiet imperfectus. Nam priuatiua contingente, alicui c contingit nō inesse b: verba secundum affirmatiuam contingentem, fiet syllogismus. Sexta cōclusio. Posita ad minus extremum negatiua propositione de inesse particulariter sumpta: non erit primæ figuræ cōtingentis conclusionis syllogismus. Nam dantur termini ex necessitate inesse: album, animal, nix, & ex necessitate non inesse: album, animal, pix, & per indefinitum etiam: sumenda demonstratio. Septima conclusio. Et si vniuersalis ad minus ponatur extremum & particularis ad maius, siue priuatiua siue affirmatiua, siue de inesse siue contingens vt truis fuerit: nullo pacto erit syllogismus. Consimilis huius vt præcedentis demonstratio est. Octaua conclusio. Neque quidē quādo particulares vel indefinitę posite fuerint propositiones, siue contingentes sumatur siue de inesse siue vicissim: neque hinc in modū vniuersalis erit syllogismus. Neque quidē quādo particulares vel indefinitę posite fuerint propositiones, siue contingentes sumatur siue de inesse siue vicissim: neque hinc in modū vniuersalis erit syllogismus. Demonstratio enim eadem: quæ & prius. Nam & termini dantur & de necessitate inesse, & de necessitate nō inesse: aial, albū, tunica quidē inesse termini cōmunes: aial, album, homo, de necessitate nō inesse: aial, albū, tunica. Secundū correlariū. Vnde manifestū euadit vt propositionū altera vniuersali, & altera particulari veritas de inesse, & altera contingente, vniuersali quidē ad maius extremum existente: semper erit primæ figuræ syllogismus, ea autem ad minus extremum existente: nunquam erit.

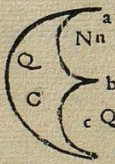
Mixtio necessarij & contingentis in prima figura. Cap. XV. n ij

Vando autem hæc quidem propositionū ex necessitate inesse vel non inesse, illa vero contingere significat. syllogismus quidē erit hoc modo habētibus se terminis. ¶ Et perfectus: quādo ad minorem extremitatem ponetur necessaria. Conclusio autē, si prædicatui sunt quidem termini, cōtingētis & nō inesse erit, siue vniuersaliter, siue non vniuersaliter ponantur, si autē sint hoc quidem affirmatiuum, illud vero priuatiuum: quando affirmatiuum quidem fuerit necessarium, & contingentis erit conclusio, & non eius quod est non inesse. ¶ Quando autem priuatiuum necessariū: & cōtingētis nō inesse & nō inesse, siue vniuersales siue non vniuersales sint termini, Cōtingere autē in conclusione eodem modo accipiēdum est, quo in prioribus. Eius autem quod est ex necessitate non inesse: non erit syllogismus, aliud enim est non ex necessitate inesse, & ex necessitate non inesse. ¶ Quoniam igitur vniuersalibus affirmatiuis existentibus terminis nō fit cōclusio necessaria, manifestum, insit enim a, omni b, ex necessitate: b autem, contingat omni c erit igitur syllogismus imperfectus quoniam a, cōiungit omni c inesse, quoniam autem imperfectus: ex demonstratione palam, eodem enim modo ostendetur quo & in prioribus. Rursum a quidem, contingat omni b inesse: b autem, omni c insit ex necessitate. erit itaq; syllogismus quoniam a, contingat omni c inesse: sed non quoniam inest. & perfectus quidem sed non imperfectus. statim enim perficitur per ex principio propositiones. ¶ Si autem non similis figurę sint propositiones: sit primum priuatiua necessaria, & a quidem, nulli contingat b ex necessitate: b autem contingat oī c, necesse est igitur a, nulli c inesse, ponatur enim a, inesse aut omni aut alicui, positum aut m est a, nulli cōtingere b, quoniam ergo cōuertitur priuatiua: & b, nulli a cōtingit. a autem, positum est inesse c, aut omni aut alicui, quare nulli aut nō omni c, cōtingit b inesse: sed supponebatur omni ex principio, manifestum autē quoniam & eius, quod est contingere non inesse fit syllogismus: si quidem non inesse. Rursum sit affirmatiua quidem propositio necessaria, & a quidem, cōtingat nulli b inesse: b autem, insit omni c ex necessitate, ergo fit syllogismus quidē perfectus, sed non eius quod est non inesse: sed eius quod est contingere non inesse, nam & propositio sic sumpta est quæ ad maiorem est extremitatem, & ad impossibile non est ducere, nam si ponatur a, inesse vlli c: positum est autem & a, b contingere nulli inesse, nihil accidit per hæc impossibile. ¶ Si autem admittatur extremam extremitatem ponatur priuatiuum quando contingere quidem significauerit: syllogismus erit per controuersionem quemadmodum in prioribus.

¶ Quando autem non contingere: non erit ex necessitate, nec quando vtraque quidem propositio priuatiua, non est autem contingens quod ad minorem est. Termini autem inesse quidem: album, animal, nix non inesse quidem: album, animal, pix. ¶ Eodem autem modo se habebit & in particularibus syllogismis. Quando enim fuerit priuatiua necessaria: & conclusio erit eius quod est non inesse, vt si a quidem, nulli b contingit inesse ex necessitate, b autem, alicui c contingat inesse: necesse est a, alicui eorū quæ sunt c non inesse, si enim a, omni c inesse est, nulli autem contingit b: & b, nulli a contingit inesse, quare si omni c, inesse a: nulli c, contingit b, sed positum erat alicui contingere. ¶ Quando autem particularis affirmatiua necessaria fuerit quæ in priuatiuo est syllogismo, vt b c, aut vniuersalis in affirmatiuo, vt a b: non erit inesse syllogismus, demonstratio autem eadem quæ in prioribus. ¶ Si autem vniuersale quidem ponatur ad minorem extremitatem vel affirmatiuum, vel priuatiuum contingens, particulare autem necessarium: non erit syllogismus. Termini autē inesse quidē ex necessitate: aīa, albū, homo, non contingere autē: aīa, album, tunica. ¶ Quando similiter vniuersale quidem est necessarium, particulare autē contingens, cū priuatiuum

Demonstrationes conclusionum.

quidem est vniuersale, inesse quidem termini, animal, album, coruus, nō inesse, animal, album, pix, cum autem affirmatiuum, inesse quidem, animal, album, cygnus, non contingere autē, animal, album, nix. ¶ Nec quando indefinite sumuntur propositiones aut vtręque particulares, non sic erit syllogismus. Termini autē communes, inesse quidē, animal, album, homo, nō inesse autem, animal, albū inanimatum, nā & animal alicui albo, & album inanimato alicui est necessariū inesse, & nō contingit inesse, & in contingenti similiter, quare ad oīa viles sunt termini. ¶ Manifestum ergo ex ijs quę dicta sunt quoniam similiter habentibus se terminis, & in eo quod est inesse & in necessarijs, & sit & non sit syllogismus, veruntamen secundum inesse quidem posita priuatiua propositione, eius quod est contingere erat syllogismus, secundum necessarium autē priuatiua, & contingere, & non inesse: ¶ Palam autem & quoniam omnes imperfecti syllogismi, & quomodo perficiuntur per predictas figuras.

Auxelis negatio num

Decimi quinti Cap. notę.

¶ Quod propositione necessaria, & assumptione contingente non colligatur conclusio necessaria: statim ex terminis notum esse potest, vt sint termini motus, ambulatio, equus, manifestū est non fieri primę figurę syllogismum, quicquid ambulat ex necessitate mouetur, omnem equum contingit ambulare, omnis equus ex necessitate mouetur. ¶ Et quod propositione contingente priuatiua, & assumptione necessaria aiente, atque affirmatiua: non colligatur conclusio absoluta neuiua id est negatiua de inesse tamen id subobscure monstratur: necessarium tamen id ipsum est, nam si quicquam esse syllogismus admittatur: ex opposito conclusionis cum vtriusque propositionum ducere oportet ad impossibile, id est ad alterius propositionis oppositum, ¶ Quoniam modo per dictas figuras perficiuntur, Nam aliquando per tertiam, & aliquando per primam perfecti.

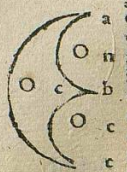
Mixti primę figurę ex necessaria & cōtingētī perfecti.

I	a Contingens
	a Necessaria
II	a Contingens
	c Contingens
III	a Necessaria
	e Contingens
IV	a Contingens
	a Contingens
V	i Necessaria
	i Contingens
VI	e Necessaria
	e Contingens
VII	a Necessaria
	i Contingens
	i Contingens simpliciter

VIII	e Necessaria
	i Contingens
	o Contingens simpliciter
	a a Necessaria
	e o Contingens
	a i Contingens simpliciter
	e e Necessaria
	e o Contingens
	e o Contingens simpliciter
	e e Necessaria
	a e Contingens
	e e Inesse simpliciter
	e e Necessaria
	i o Contingens
	o i Inesse simpliciter
	A syllogisti.
	a a Necessaria
	a i Contingens
	a i Contingens non necel.
	e e Necessaria
	a i Contingens
	e o Contingens non necel.
	Alia fallaces & nullo modo colligentes syllogismum coniugationes, facile intelliguntur.

PARAPHRASIS CAP. DECIMI QVINTI.

¶ Ecce quintum Cap. de mixtis syllogismis ex vna de cōtingenti & vna de necessario in prima figura conclusiones decę, correlariæ duo. ¶ Prima cōclusio. Cū vna propositio ex necessitate inesse aut nō inesse & altera cōtingere significet: terminis sic se habentibus erit syllogismus. ¶ Secunda cōclusio, perfectus erit syllo-

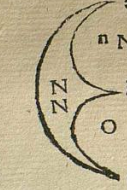

Cōtingēs cōe
tertio modo.
Cōtingēs spe
ciale, secūdo
modo.

Numero. 83.

Numero. 81

Numero. 116

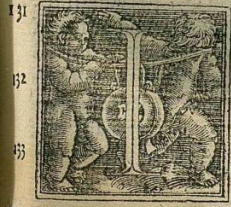
gismus quando ad minus extremum propositio ponetur necessaria: & terminis affirmatiue enunciatas conclusio erit contingentis inesse, & non de inesse, siue termini vniuersaliter enuncientur siue etiam ad minus extremum particulariter, quando autem ea quæ necessaria, affirmatiua fuerit & contingens priuatiua: contingens non inesse erit, & non eius quod est non inesse. ¶ Tertia conclusio. Quando priuatiua ad maius extremum necessaria fuerit, & altera contingens: conclusio erit & contingentis non inesse, & pariter non inesse, siue termini ad minus extremum vniuersaliter siue non vniuersaliter sint. Sed id animaduertere licet, in ea conclusione contingens accipi oportere eo quo superius dictum est modo. vt scilicet contingens non inesse, huic æque potest, non necesse inesse, siquidem eius quod est ex necessitate inesse minime erit syllogismus: sed huius quod est non ex necessitate inesse, siue contingere non inesse, aliud enim est non ex necessitate inesse: & ex necessitate non inesse. ¶ Nunc autem conclusiones monstrande sunt. Et primo. Est vniuersalis affirmatiua de necessario ad maius extremum & vniuersalis affirmatiua de contingenti ad minus: ex necessitate proueniet vniuersalis contingens non autem necessaria, lumen do contingens non vt superius hoc in libro diffinitum est, sed vt communi⁹ est quam necessariū, vt omni b ex necessitate inest a, & omni c contingat inesse b: necessario sane proueniet, vt omni contingat inesse a, eritque syllogismus imperfectus. Quod autem sit imperfectus ex demonstratione perspicuum est. Nam id eodem modo per impossibile ostenditur quemadmodum & in prioribus. vt in secunda videlicet primæ conclusionis præcedentis capitis particula, & eodem modo de particulari syllogismo, diceretur. ¶ Rursum est vniuersalis affirmatiua ad maius extremum contingens, & ad minus vniuersalis affirmatiua necessaria: colligetur conclusio vniuersalis affirmatiua contingens, siue que perfectus syllogismus, vt omni b, contingat inesse a, & omni c, ex necessitate inest b: efficitur syllogismus ex necessitate concludens omni c contingere inesse a, & perfectus quidem, non autem imperfectus. Na illico per eas que ab exordio sumptæ sunt propositiones, per id quod est contingere omni inesse: perfectitur. Veruntamen non erit syllogismus concludens conclusionem de inesse, scilicet omni c inesse a. Et idem erit demonstrandi modus si ratiocinabitur particulariter. Et hæc partim primam & secundam conclusionem demonstrant. ¶ Interim nunc monstrandum est quod tertia proponit conclusio. Quando propositiones non vniuersales sunt similes que qualitatibus, sed vna (vt verbi causa ea quæ ad maius extremum est vniuersalis priuatiua) est necessaria, & quæ ad minus vniuersalis affirmatiua contingens, efficitur syllogismus imperfectus, & de contingenti non inesse, & de non inesse, vt omni b ex necessitate non competat inesse a, & omni c contingat inesse b: dico omni c contingere non inesse a. Et etiam si omni b, ex necessitate non inest a, & omni contingit inesse b: nulli c inesse a. quod primum demonstratur. Nam si id ex necessitate propter posita non euenit nulli c inesse a: esto igitur vt alicui c inest a, & id ponatur, quoniam priuatiua omni b ex necessitate non inest a, conuertitur: etiam omni a ex necessitate non inest b, & positum est alicui c inesse a. nec igitur syllogismus per primam figuram ex tertia conclusione non capitis, omni a ex necessitate non inest b, & alicui c inest a: igitur alicui c ex necessitate non inest b, & tamen supponebatur omni c contingere inesse b: id autem impossibile, vt omni c contingat inesse b, & alicui c necesse sit non inesse b, manifestum igitur est fieri syllogismus ad eam conclusionem quæ est omni c non inesse a, quare & ad eam conclusionem quæ est contingere non inesse. Na contingere non inesse, eam comitatur quæ est non inesse. Et ex prima conclusione noni idem eueniat si ponatur omni c inesse a. Nam fieret syllogismus primæ figuræ omnia necesse est non inesse b, & omni c inest a: igitur omni c necesse est non inesse b, & tamen ponebatur contingere omni inesse, quod iterum esset impossibile. Et de modo particulari similis esse posset demonstratio, quare tota tertia conclusio, & insuper syllogismus esse imperfectus, manifestum est. ¶ Nunc ad id quod ad demonstrationem: secundæ conclusionis relictum erat sermo reuocandus est. Sit rursum vniuersalis affirmatiua necessaria ad minus extremum, & vniuersalis priuatiua contingens ad maius: dico priuatiue contingentis syllogismus fieri perfectum, vt omni b contingat non inesse a, & omni c ex necessitate inest b. fit syllogismus perfectus ex necessitate concludens omni c contingere non inesse a, sed non conclusionem eius quod est non inesse. Quod enim concludat id quod est contingere non inesse, hoc ideo est: quia sic sumpta est propositio ad maius extremum, & per id quod est contingere nulli in esse, id ex sumptis propositionibus ex necessitate euenire dinoscitur. Sed qd syllogismus non fit ad id quod est non inesse: cognoscitur. Nam si ponatur fieri ad id quod est omni c non inesse, ergo ex opposito conclusionis cum ea de contingenti, contingat ad impossibile ducere, at his suppositis non contingit ad impossibile ducere. Nam sumpto alicui c inesse a (quia conuertitur) etiam sumetur alicui a inesse c. cui adiungo omni b contingere non inesse a per septimam conclusionem præcedentis capitis, nullus fit syllogismus, non igitur accidit aliquid impossibile. & ex his tres præsertim conclusiones dilucere possunt. ¶ Quarta conclusio. Si ad minus extremum priuatiua de contingenti ponatur, & ad maius extremum vniuersalis affirmatiua de necessario: fiet syllogismus ad contingentem affirmatiua. Et si vniuersalis de necessario sit priuatiua: fiet syllogismus & ad eam quæ est de contingere non inesse, & partim de non inesse, nam conuersa priuatiua de contingenti in suam affirmatiua: eadem quæ in prioribus demonstratio est. ¶ Quinta conclusio. Quando priuatiua ad minus extremum ne-

cessaria, aut vtraque priuatiua, quando ea quæ ad minus extremum, contingens non est: nullus erit syllogismus. Nam dantur termini ex necessitate omni inesse, albū, animal, nix, & ex necessitate nulli inesse, albū, animal, pix. ¶ Sexta conclusio. Vt in vniuersalibus syllogismis est diuersa ita quoque & in particularibus syllogismis res sese habebit, vt si omni b ex necessitate non inest a & alicui c contingit b: necessario euenit vt alicui non inest a. Nam si detur oppositū, ex necessitate non inest b. Formo igitur ex prima conclusione noni capitis, conuertitur: etiam oī a gismus, omni a ex necessitate non inest b, & omni c inest a: igitur omni c ex necessitate non inest b, at tamen alicui c contingere non inest b, & omni c inest a: igitur omni c ex necessitate non inest b, conclusio eius quod est non in esse. ¶ Septima conclusio. Quando particularis affirmatiua ad minus extremum necessaria fuerit & ad maius vniuersalis priuatiua contingens: similiter quæ dō vniuersalis affirmatiua ad maius extremum vniuersalis priuatiua contingens: similiter quæ dō priuatiua fuerit, termini ex necessitate omni inesse, animal, album, coruus, ex necessitate non inest animal, album, pix. sed cum vniuersale fuerit affirmatiuum, termini ex necessitate inest animal, album, cygnus, ex necessitate non inesse: animal, album, nix. ¶ Decima conclusio. Vt sique propositionibus indefinitis, aut vtriusque particularibus, & idem valuerit tate omni, & nulli inesse. Termini communes, omni inesse: animal, album, homo. Nulli inest animal, album, inanimatum. Nam animal alicui albo necessarium est inesse, & alicui necessarium est non inesse, & similiter animal alicui albo contingit inesse, & alicui contingit non inesse. Simili quoque pacto album alicui inanimato necessarium est inesse, & alicui necessarium est non inesse, & de contingenti simile est, quare ad omnia hi termini potest erunt. ¶ Primum correlarium. Exploratum igitur ex his quæ dicta sunt haberi potest, terminis similiter sese habentibus & in eo quod est inesse, & in necessariis, fit aut non fit syllogismus. Veruntamen propositione de inesse existente priuatiua: eius quod est contingere non inesse erat esse, & eius quod est non inesse. ¶ Secundum. Perspicuum insuper huiusmodi syllogismos omni modo per dictas figuras perfectantur.

Numero. 84

De syllogismis ex ambabus contingentibus in secunda figura, Cap. XVI.

secunda autem figura quando contingentes quidem sumuntur vtraque propositiones, nullus erit syllogismus, siue sint affirmatiue siue priuatiue, siue vniuersales, siue particulares. ¶ Quando autem hæc quidem inesse, illa vero contingere significat, affirmatiua quidem inesse significante, nunquam erit syllogismus priuatiua vniuersali existente, semper. ¶ Eodē modo & quando hæc quidem ex necessitate, illa vero contingere assumatur, oportet autem & in his accipere quod in conclusionibus est contingens: quemadmodum in prioribus. ¶ Primum igitur ostendendum, quoniam non conuertitur in contingenti, priuatiua, vt si a, contingit nulli b, non necesse est & b contingere nulli a. Ponatur enim hoc, & contingat b, nulli a inesse, ergo quoniam conuertitur quæ sunt in eo quod est contingere affirmationes negationibus & contrariæ & contraiacentes, b autem, contingit nulli a inesse: manifestū ē quoniam & omni a, contingit b inesse, hoc autē falsū est, non enim si hoc huic oī cōtingit, & hoc huic cōtingat necessariū, quare non conuertit priuatiua. ¶ Ampli⁹ aut nihil prohibet a quidē, contingere nulli b: b autē, alicui a ex necessitate nō

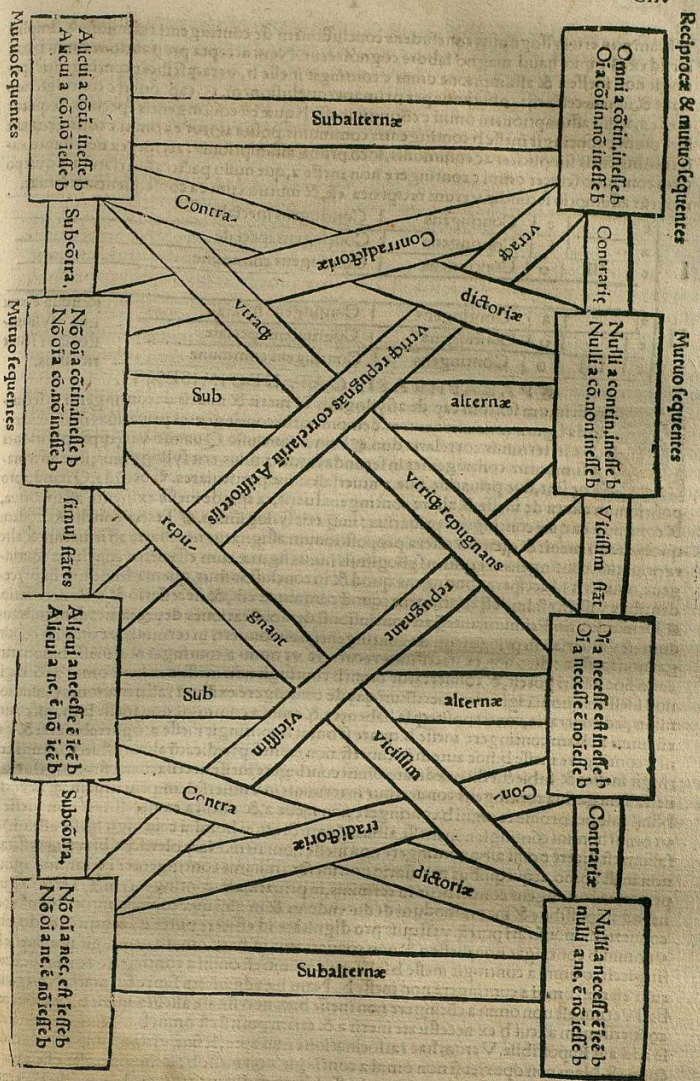
in esse. ut album quidem contingit omni homini non in esse. nam & in esse. hominem autem non verum est dicere quoniam contingit nulli albo. pluribus enim ex necessitate non inest. necessarium autem non erat contingens. Sed nec ex ipso sibi ostendit convertens. ut si is putet. quoniam falsum est b. contingere nulli a in esse. verum non contingere nulli a. affirmatio enim & negatio. si autem hoc verum: ex necessitate alicui a. in esse. b. quare & a. alicui b. in esse. hoc autem impossibile. Non enim si a non contingit nulli b. necesse est a. alicui b. in esse. nam non contingere nulli: dicitur dupliciter. hoc Idem si ex necessitate alicui inest. illud vero si ex necessitate alicui non inest. Nam quod ex necessitate alicui eorum que sunt a non inest. non est verum dicere. quoniam omni contingit non in esse. quoniam admodum. nec quod alicui inest ex necessitate. quoniam omni contingit in esse. Si ergo aliquis putet. quoniam non contingit c. omni d. in esse. ex necessitate alicui non in esse in ipsum. falsum sumet. omni enim inest. si contingat. sed quoniam quibusdam ex necessitate inest. propter hoc dicimus non omni contingere. Quare ei quod est contingere omni in esse. & ea que est ex necessitate alicui in esse opponitur. & ea que est ex necessitate alicui non in esse. similiter autem & ei que est contingere nulli. Palam ergo quoniam ad sic contingens & non contingens ut in principio definiuimus. non solum ex necessitate alicui in esse. sed & ex necessitate alicui non in esse sumendum. hoc autem sumpto. nihil accidit impossibile. quare non fit syllogismus. Manifestum ergo ex istis que dicta sunt. quoniam non convertitur priuatiua. Hoc autem ostensio ponatur a. b. quidem contingere nulli: c. vero omni. per conuersionem ergo non erit syllogismus. dictum est enim quoniam non convertitur huiusmodi propositio. Sed nec per impossibile. nam posito b. omni c. contingere in esse. nihil accidit falsum. continget enim a. & omni & nulli c. in esse. Omnino autem si est syllogismus. palam quoniam contingens erit. eo que neutra propositio non sumpta est in eo quod est in esse. & hic vel affirmatiuus vel priuatiuus. neutro autem modo possibile est. affirmatiuo enim posito: ostendetur per terminos quoniam non contingit in esse. priuatiuo autem. quoniam conclusio non est contingens sed necessaria. Sit enim a quidem album. b. autem homo. in quo autem c. equus ergo album a. contingit huic quidem omni. illi vero nulli in esse. sed b. neque in esse contingit c. neque non in esse. Quoniam igitur in esse non possibile est manifestum. nullus enim equus homo sed neque contingere non in esse. necesse est enim nullum equum hominem esse. necessarium autem. non erat contingens. non igitur fit syllogismus. Similiter autem ostendetur & si conuerso ponatur priuatiua. & si utraque affirmatiue ponatur vel priuatiue. nam per eosdem terminos erit demonstratio. Et quando hec quidem vniuersalis. illa vero particularis. vel utraque particulares vel indefinitae. aut quolibet modo aliter contingit permutari propositiones. semper enim erit per eosdem terminos demonstratio. manifestum ergo quoniam vtriusque propositionibus secundum contingere positis. nullus fit syllogismus.

Non est verum. imo falsum.

Si contingat quod graece dicit Aristoteles utrumque poni solet per forsitam aut alia huiusmodi dicitur dicitur paritula.

Decimosexto Cap. nota

Cap. secundo huius. propositionum absolutarum conuersiones in terminis. ad impossibile ducendo demonstratae sunt. quo modo contingentes necessarium excludentes. recurrere nequaquam monstrari possunt. Quo quidem sumpto nihil accidit impossibile. ut si omni a contingit non in esse b. & si quis dicat non conuerti. & falsum esse omni b. contingit non in esse a. si ipse ad impossibile aliquid concedendum. deducendus esset. sumendum sane esset quia falsum est omni b. contingere. nam in esse a. non omni b. igitur contingere non in esse a. verum est. sunt enim affirmatio & negatio. & si per verum est. non omni b. contingere non in esse a. igitur alicui b. ex necessitate inest a. aut alicui b. ex necessitate non inest a. ex quo nihil potest concludi quod aduersetur. ut quod conuertatur per conuersa scilicet omni a. contingit non in esse b. Nam si haec alicui b. necesse est in esse a. conuertatur: non in haec alicui b. necesse est non in esse a. que est distributionis secunda pars. Videre licet igitur quomodo ad illud contingere & non contingere eius assignaretur pro reciproca & recurreret. sumere oportebat alicui ex necessitate in esse. & alicui ex necessitate non in esse. que sumpto nihil accidit impossibile. per quod valeamus primam conuersionem ex necessitate firmam. stabilem. validamque esse monstrare. subiecta conuersione.

134

130

& prius. ¶ Quando autem & priuatiua: erit per conuersionem. quemadmodū in prioribus. ¶ Rursum si ambo quidem interualla priuatiua sumantur: vniuersaliter autem quod non inesse: ex ipsis quidem propositionibus non erit necessarium. conuersa autem contingenti sicut in prioribus, erit syllogismus. ¶ Si autem inesse quidem sit priuatiua, particulariter quidem sumpta, non erit syllogismus: neq; predicatiua: neq; priuatiua existente altera propositione. ¶ Nec quando vtræq; ponuntur indefinitæ, vel affirmatiuæ, vel negatiuæ aut particulares. demonstratio autem eadem & per eosdem terminos.

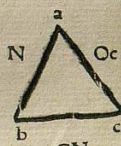
¶ Decimiseptimi Cap. notæ.

Syllogismi secundæ figuræ ex absoluta & contingente mixti.	A syllogisti.
e Absoluta simpliciter	e Absoluta simpliciter e Contingens
a Contingens	a Contingens a Absoluta
e Contingens simpliciter	e Absoluta simpliciter e Contingens
a Absoluta simpliciter	a Contingens a Absoluta
e Contingens	e Absoluta simpliciter e Contingens
e Contingens simpliciter	e Absoluta simpliciter e Contingens
e Absoluta simpliciter	e Absoluta simpliciter e Contingens
a Contingens	a Contingens a Absoluta
o Contingens simpliciter	o Absoluta simpliciter o Contingens
e e Absoluta simpliciter	e e Absoluta simpliciter a Absoluta Contingens
e o Contingens	e o Contingens o Contingens absoluta.
e o Contingens simpliciter	e o Absoluta simpli. o Contingens.

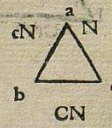
¶ PARAPHRASIS CAP. DECIMISEPTIMI.

Decimiseptimum caput. syllogismi mixti de inesse & contingenti in secunda figura conclusiones decem. ¶ Prima conclusio. Si altera propositionum inesse & altera contingere significat, cum ea quæ inesse significat affirmatiua est, & ea quæ contingere priuatiua, nunquam erit syllogismus, neque vniuersaliter neque particulariter sumptis terminis. Hæc est secunda conclusio præcedentis capitis. Demonstratio autem est, & per eosdem terminos, vt & præcedenti. ¶ Secunda conclusio. Quando propositionum vniuersalis affirmatiua contingens est, & de inesse vniuersalis priuatiua, erit secunda figuræ syllogismus. vt sumatur omni b non inesse a, & oī c, cōtingere iē a, dico fieri syllogismū, & necessario prouenire vt oī cōtingat nō inesse b. Nā cōuersa priuatiua de inesse, oī a non inest b. & posita est etiam oī c contingere inesse a. sit ergo ex secunda parte primæ conclusionis capitis. 4. syllogismus concludens omni c contingere non inesse b, per primam figuram. Et similiter ostendetur quando vniuersalis negatiua de inesse ponitur ad minus extremum Nam ea conuersa, propositionum situ demutato, & conuersa conclusione quæ de contingenti communit est, idem primæ figuræ proueniet syllogismus. ¶ Tertia conclusio. Si vtræque propositionum vniuersales sint & priuatiuæ, quarum quidem vna non inesse & altera contingere non inesse significat, per ea quæ posita sunt nihil apparet accidere necessarium, fiet tamen imperfectus syllogismus. Nam conuersa priuatiua contingente in suam affirmatiuam contingentem, per præcedentem conclusionem fiet syllogismus. Erat enim conuersa priuatiua, rursum & prima figura, vt si omni b non inest a & omni c contingit non inesse a, conuersa priuatiua contingenti in hanc omni c contingit inesse a, fit syllogismus, quoniam omni c contingit non inesse b. ¶ Quarta conclusio. Si vtræque propositionum altera contingente & altera de inesse affirmatiuæ statuatur, nullus secundæ figuræ proueniet syllogismus. Nam dantur termini ex necessitate omni inesse & ex necessitate nulli. Inesse quidem, sanitas, animal, homo. Non inesse, sanitas, equus, homo. ¶ Quinta conclusio. Vt de vniuersalibus syllogismis, & eodem quoque modo in particularibus syllogismis, res sese habebit. hæc per partes ex sequentibus agnosceretur. ¶ Sexta conclusio. Altera propositionum vniuersali & altera particulari vicissim posita contingente & de inesse, quando ea quæ de inesse est affirmatiua fuerit, siue vniuersaliter siue particulariter supra, nullus erit secundæ figuræ syllogismus. Hoc enim similiter & per eosdem terminos demonstratur, quibus & præcedentes. ¶ Septima conclusio. Quando autem vniuersalis de inesse fuerit & priuatiua, & particularis contingens affirmatiua, fiet secundæ figuræ syllogismus. Nam priuatiua de inesse conuersa, fiet syllogismus primæ figuræ, quemadmodum fiebat & in prioribus. ¶ Octaua conclusio. Cum ambæ insuper propositiones priuatiuæ sumantur,

Numero. 108

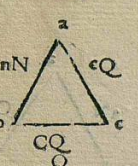
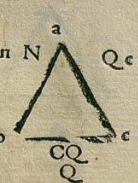
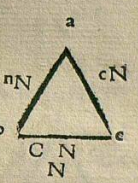
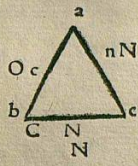
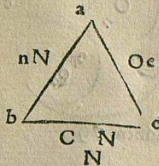
vniuersali quidem non inesse significante, ex sumptis propositionibus nihil apparet necessarium fiet tamen imperfectus syllogismus. Nam conuersa priuatiua contingente in suam affirmatiuam contingentem, vt in prioribus fiet syllogismus. ¶ Nona conclusio. Si supra sit propositio particularis priuatiua de inesse, altera vniuersali contingente, siue affirmatiua, siue priuatiua existente nullus secundæ figuræ fit syllogismus. ¶ Hæc monstrari potest, quia neq; per conuersionem, neq; per impossibile perfici potest ex terminis. ¶ Decima conclusio. Quando vtræque propositiones sumptæ indefinitæ sunt, vel affirmatiuæ vel priuatiuæ aut ambæ particulares vel altera tim indefinitæ & particulares, nullus erit secundæ figuræ syllogismus. Nam de modo stratio eadem est, & per eosdem terminos, quæ & superiorum.

¶ Mixtio necessarij & contingentis in secunda figura. Cap. XVIII.

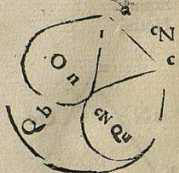

I autem hæc quidem propositionum ex necessitate, illa vero contingere significat: priuatiua quidem necessaria, erit syllogismus non solum quoniam contingit non inesse, sed & quoniam non inest. affirmatiua autem: non erit. ponatur autem a b quidem nulli inesse ex necessitate, c autem omni contingere: conuersa ergo priuatiua: & b/nulli a inerit. a autem omni c contingebat. fit igitur rursum per primam figuram syllogismus, quoniam b: contingit nulli c inesse. Simul autem manifestum quoniam neque inest b/nulli c. ponatur enim inesse. ergo si a, nulli b contingit b autem: inest alicui c: alicui c non contingit, sed omni ponebatur contingere. Eodem autem modo ostendetur & si ad c ponatur priuatiuum. Rursum. Sit predicatiua quædem necessaria: altera autem priuatiua & contingens, & a/b quidem contingat nulli c autem oī inest ex necessitate. sic ergo habentibus se terminis nullus erit syllogismus. accidit enim b ex necessitate non inesse c. sit enim a quidē albū in q̄ aut b hō. in quo vero c/cygnus. ergo album cygno quod ex necessitate inest: hōi, aut cōtingit nulli, & hō nulli cygno ex necessitate. Quā igitur ei? quod est cōtingere nō est syllogism? manifestū est. nā ex necessitate nō erat cōtingens. Sed tñ nō necessarij, nā necessarij, aut ex vtriusq; necessarij: aut ex priuatiua necessaria contingebat. Ampli? & possibile est ijs positis b inesse c. Nihil em̄ phibet c quod sub b esse: a aut, b quod oī cōtingere: vero ex necessitate inesse. vt sit quidem c vigilia b aut aīal. i q̄ a: mot? Nā vigilati quod ex necessitate inest mot?, aīal aut nulli cōtingit. & oī vigilās aīal. Manifestū ergo quō nō eius quod ē nō inesse, si quod sic se habentibus terminis, necesse est inesse. neq; aut oppositarū affirmationū, quare nullus erit syllogism? Similiter aut ostendetur, & eōuerso posita affirmatiua. ¶ Si autem similis figuræ sint propositiones cum priuatiuæ sint, semper fit syllogism? conuersa secundū contingere propositione, quemadmodū in prioribus. Si sumatur em̄ a/b quidē ex necessitate nō inesse c aut cōtingere nō inesse, conuersa aut propositionibus b quidē nulli inesse a: a aut, omni c contingit. fit igitur prima figura: & si ad c ponatur priuatiuū similiter. ¶ Si autem predicatiuæ ponatur: non erit syllogism? nā ei? quod est nō inesse. aut eius quod est ex necessitate non inesse, manifestū quoniam nō erit, eo quod non sumpta sit priuatiua propositio. neq; i eo quod est inesse. neq; in eo quod est ex necessitate inesse: sed neq; eius quod est cōtingere non inesse. ex necessitate enim sic se habentibus: b nō in erit c. vt si a quidē ponatur album, in quo autem b, cygnus, in quo autem c: homo. neq; oppositarum affirmationum: quoniam ostensum est b, ex necessitate non inesse c. nō ergo fit syllogismus omnino. ¶ Similiter autem se habebit in particularibus syllogismis ¶ Quando autem fuerit priuatiua & vniuersalis & necessaria, semper erit syllogismus & eius quod est contingere nō inesse & eius quod est non inesse, demonstratio autem per conuersionem. ¶ Quando autem affirmatiua nunq̄ eodē aut modo ostendetur quo & in vniuersalibus & per eosdē terminos. ¶ Nec quādo vtræque sumuntur affirmatiuæ. nam & huius eadem demonstratio quæ & prius. ¶ Quā autem vtræque quidē priuatiuæ, vniuersalis aut & necessaria quæ non inesse significat, per ea quædem quæ sumpta sūt non erit necessarium. conuersa autem secundū con-

OMNI
Sanitas
Animal
Homo
NOLL
Sanitas
Equus
Homo

tingere propositione erit syllogismus, quemadmodum in prioribus. ¶ Si autem utraque indefinite vel particulares sumantur: non erit syllogismus. demōstratio autem eadem & per eosdem terminos. ¶ Manifestum igitur ex prædictis quoniam privatiua quidem vniuersalis posita necessaria, semper fit syllogismus non solum eius quod est contingere non inesse, sed & non inesse affirmatiua autem, nunquam. ¶ Et quoniam eodem modo se habentibus & in necessarijs & inijs que insunt, fit & non fit syllogismus. ¶ Palam & quoniam imperfecti omnes sunt syllogismi, & quoniam omnes per prædictas figuras.

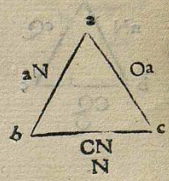
Numero. 79

¶ Decimoctauo cap. nota. ¶ Omni vigilanti ex necessitate inest motus, functionem sensuum motum appellat. ¶ Contradictentes affirmationes contingentes, appellat contrapostas phases, affirmationesque & locutiones. Et ex propositione necessaria, & assumptione contingente, neque fit syllogismus colligens negatiuam absolutam, neque aliquæ contingentium contrapositarum phasium, affirmationumque. ¶ Et simili modo ostenditur contrario posita affirmatiua necessaria, nec tam ad uterendum quod e contrario id est ad maius extremum collocata affirmatiua necessaria, non fit conclusio neque de necessario, neque de contingenti prius diffinito. fiet tamen de contingenti simpliciter, & communi quod demonstrandum est, vt omni b ex necessitate inest a & omni c contingat non inesse a, dico omni c contingere non inesse b, Nam capio, alicui ex necessitate inest b, & iungo primæ propositioni omni b, ex necessitate inest a, & sic arguor ex secunda conclusio octauo cap. huius per primam figuram, omni b, ex necessitate inest a, & alicui ex necessitate inest b, alicui igitur ex necessitate inest a, quod repugnat & aduersari secundæ assumptionum propositionum prius igitur per impossibile cognoscitur, ad huiusmodi conclusionem firmus, validusque esse syllogismus patet igitur quoniam modo Aristotelica quo ad hoc intelligenda sit conclusio. ¶ Quod dicitur in calce tertie conclusionis non fit igitur vilius huiusmodi syllogismus, applicandum id est vt prius, nullam fieri conclusionem de contingenti prius definito. Nam fiet syllogismus privatiuam de contingenti communi colligens, propositione affirmatiua & assumptione contingente iudem affirmatiua, Nam assumptione in suum contrarietate versa fit syllogismus, quem nota hanc precedens demonstrat. ¶ In fine primi correlarij dicitur, nunquam fit illo modo. Nam non fit syllogismus eius quod est non inesse, & in hoc & inferioribus huiusmodi, accuratam videtur Aristoteles contempnissse determinatione quod hmoi arguendi modi est necessarij sunt, perperam tamen vtiles, accōmodabileque sunt, pnde reputat ad essent prius & collectales & sine vsu, absurdū sane videt & nihil apparentie rationis gerens, quod duæ affirmationes assumant vt vna cōcludat privatiua.

¶ Syllogismi secundæ figuræ ex necessaria & contingente mixti.		¶ Asyllogisti.													
I	<table border="1"> <tr><td>e Necessaria</td><td>l a</td></tr> <tr><td>a Contingens</td><td>l e</td></tr> <tr><td>e Contr. sim. vel Abs. sim.</td><td>l c V</td></tr> </table>	e Necessaria	l a	a Contingens	l e	e Contr. sim. vel Abs. sim.	l c V	I	<table border="1"> <tr><td>e e </td><td>contingens</td></tr> <tr><td>a e </td><td>Necessaria</td></tr> <tr><td>e e V</td><td>contin.</td></tr> </table>	e e	contingens	a e	Necessaria	e e V	contin.
e Necessaria	l a														
a Contingens	l e														
e Contr. sim. vel Abs. sim.	l c V														
e e	contingens														
a e	Necessaria														
e e V	contin.														
II	<table border="1"> <tr><td>a Contingens</td><td>l e </td></tr> <tr><td>e Necessaria</td><td>l e </td></tr> </table>	a Contingens	l e	e Necessaria	l e	II	<table border="1"> <tr><td>a a </td><td>Neces.</td></tr> <tr><td>e e </td><td>contin.</td></tr> </table>	a a	Neces.	e e	contin.				
a Contingens	l e														
e Necessaria	l e														
a a	Neces.														
e e	contin.														
III	<table border="1"> <tr><td>c Contr. sim. Abs. sim.</td><td>l e VI</td></tr> <tr><td>e Necessaria</td><td>l e </td></tr> <tr><td>i Contingens</td><td>l e </td></tr> </table>	c Contr. sim. Abs. sim.	l e VI	e Necessaria	l e	i Contingens	l e	III	<table border="1"> <tr><td>e e VI</td><td>contin. Ab.</td></tr> <tr><td>e e </td><td>contin.</td></tr> <tr><td>i o </td><td>Neces.</td></tr> </table>	e e VI	contin. Ab.	e e	contin.	i o	Neces.
c Contr. sim. Abs. sim.	l e VI														
e Necessaria	l e														
i Contingens	l e														
e e VI	contin. Ab.														
e e	contin.														
i o	Neces.														
III	<table border="1"> <tr><td>o Contin. simpliciter Ab</td><td>l e VII</td></tr> <tr><td>a Necessaria</td><td>l e </td></tr> <tr><td>o contingens</td><td>l o </td></tr> </table>	o Contin. simpliciter Ab	l e VII	a Necessaria	l e	o contingens	l o	III	<table border="1"> <tr><td>o o VII</td><td>Contin.</td></tr> <tr><td>a e </td><td>Cōtr. Neces.</td></tr> <tr><td>o o </td><td>Neces. cō.</td></tr> </table>	o o VII	Contin.	a e	Cōtr. Neces.	o o	Neces. cō.
o Contin. simpliciter Ab	l e VII														
a Necessaria	l e														
o contingens	l o														
o o VII	Contin.														
a e	Cōtr. Neces.														
o o	Neces. cō.														
	<table border="1"> <tr><td>o contingens simpliciter</td><td>l o VIII</td></tr> </table>	o contingens simpliciter	l o VIII		<table border="1"> <tr><td>o o VIII</td><td>Con. Cō. Ab</td></tr> </table>	o o VIII	Con. Cō. Ab								
o contingens simpliciter	l o VIII														
o o VIII	Con. Cō. Ab														

PARAPHRASIS CAP. DECIMOCTAVI

¶ Decimoctauo cap. mixtio necessarij & contingentis in secunda figura cōclusio nes nouem, correlaria tria. ¶ Prima conclusio. Si vna propositio vniuersalis & necessaria fuerit, & altera vniuersalis contingens, privatiua quidē existēte necessaria, erit secundæ figuræ syllogismus non modo conclusioē concludens privatiuam de contingenti sed & negatiuā de inesse, sed affirmatiua existēte necessaria, nullus erit secundæ figuræ syllogismus. ¶ Prima pars demonstrat. Ponatur autē omni b ex necessitate non inesse a, & omni c contingere inesse a, dico syllogismū provenire concludēte, & omni c contingere non inesse b, pariter omni c non inesse b, Nā omni b ex necessitate non inest a conuersa, omni a ex necessitate non inest b, & positū est oī c contingere a, fit igitur ex tertia

conclusio. ¶ 1. cap. per primam figuram syllogismus, quoniam omni c contingit non inesse b, & simul etiam ex eadem manifestum est omni c non inesse b, quod si ita non fuerit: ponatur alicui c inesse b, positum est omni b ex necessitate non inesse a & etiam alicui c inesse b: igitur ex tertia conclusio noni capitis per primam figuram alicui c ex necessitate non inest a, atra bitur privatiua vniuersali necessaria ad minus extremum collocata. Manifesta est igitur conclusio prima pars. ¶ Nunc autem secunda monstranda est: quæ est tertia conclusio decimæ sexti capitis huius hucque ad demonstrandum dilata. Sic rursum vniuersali affirmatiua necessitate inest a: sic se habentibus terminis, dico nullum futurum esse syllogismū neque quidem contingens non inesse vt diffinitum est: neque necessarij non inesse, neque eius quod est non inesse b: id ideo est quia accidit omni c ex necessitate non inesse b, vt si dantur termini a album, b homo, c cygnus, omni homini contingit non inesse album, & omni cygno, ex necessitate inest album, & tamen omni cygno ex necessitate non inest homo, manifestū est igitur quoniam eius quod est contingere non inesse, non est syllogismus, Nam quod necessarij est minime esse poterat hoc modo contingens. At tamen neque syllogismus privatiuæ cōclusionis necessaria esse potest. Tum quod necessarium aut vtique propositioibus necessarijs aut privatiua necessaria: provenire demonstratum est. Tum quod possibile est nō positū omni c inesse b. Nam nihil prohibet, omni quidem ex necessitate inesse a: & omni b contingere non inesse a, & omni c ex necessitate inesse b, vt si dantur termini: vigilia, b animal, a motus. Omni vigilanti ex necessitate inest motus, & omni animali contingit non inesse motum: sed & tamen omne vigilans animal, non igitur efficitur conclusio privatiua necessaria. Sed & per idem manifestum est non colligi conclusionem negatiuam de inesse. Nam sic se habentibus terminis, vt modo dictum est: monstratum est omni inesse b, & omni c contingens, erit contrarietatis affirmatiuam de affirmatiua necessaria ad minus: nullus prorsus erit secundæ figuræ syllogismus. Et simili modo ostenditur e contrario: id est ad extrimum maius collocata vniuersali affirmatiua necessaria. ¶ Secunda conclusio. Si vniuersales propositiones vniuersales similesque existant cum ambæ privatiuæ sint: semper fit syllogismus conuersa privatiuæ de contingenti in suam affirmatiuam, quemadmodum & in superioribus. Nam si sumatur omni b ex necessitate non inesse a, & omni c contingere non inesse a: dico fieri syllogismū quoniam & omni c contingit non inesse b, & omni c non inest b. Nam conuersis propositionibus: omni a ex necessitate non inest b, & omni c contingit inesse a, quare per primam figuram & omni c contingit non inesse b, & pariter omni c non inest b. Et similis demonstratio fuerit si ad ponatur privatiua necessaria. ¶ Tertia conclusio. Si vtique propositiones, vniuersales ponantur affirmatiuæ: nullus erit syllogismus. Nam manifestum est, neque syllogismū fore privatiuæ de inesse neque privatiuæ aut de inesse aut necessaria, sed neque privatiuæ prius definiti contingentis. Nam sic se habentibus terminis: vt a sit album, b cygnus, c homo, ex necessitate omni c non inest b. Neque quidē erit vilius cōtingenti cōtraicentiū affirmatiuū: quia monstratū est oī c ex necessitate non inesse b, Nō fit igitur vilius hmoi syllogismus. ¶ Quarta conclusio. Vt syllogismi vniuersales se habeat. Et hæc ex sequentibus erit agnita. ¶ Quinta conclusio. Quando vniuersalis privatiua fuerit necessaria, & particularis affirmatiua contingens: semper erit syllogismus: & eius quod est contingere non inesse, & eius quod est non inesse. Id per conuersionem vt precedentium demonstrabitur. ¶ Sexta conclusio. Quando vniuersalis affirmatiua fuerit necessaria, & particularis privatiua contingens: nunquā fiet syllogismus, neque necessarij neque contingentis prius diffiniti, eodem modo quo in vniuersalibus & per eosdem terminos: id ostenditur. ¶ Prima conclusio. Neque vtique sunt affirmatiua vniuersalis & particularis, vna quidem necessaria altera vero contingens: cōsimiliter fiet syllogismus. Nam & huius eadem est demonstratio: que & in superioribus adducta est. ¶ Octava conclusio. Quando autē vtique sunt privatiuæ, & vniuersalis privatiua necessaria est, particularis vero privatiua contingens, per ea que sumpta sunt nihil apparet necessarium: fit tñ syllogismus imperfectus. Nam conuersa propositio de contingente privatiua in suam affirmatiuam: fiet syllogismus quemadmodū in prioribus cōclusionibus, & eius quod est contingere non inesse, & eius quod est non inesse. ¶ Nona conclusio. Si vtique indefinite, vel vtique particulares vel vicissim indefinite ac particulares sumantur: nullus erit syllogismus. Demonstratio eadem & per eosdem terminos est que & in superioribus. ¶ Primum correlariū. Quod fit exploratū, vt vniuersali privatiua posita necessaria: semper fiat syllogismus non modo eius quod est contingere non inesse, sed & eius quod est non inesse. At posita affirmatiua necessaria: nunquā fit illo modo. ¶ Secundum correlariū. Fit etiam vt cōsimiliter se habeant terminis, & in necessarijs, & nō in sunt, cum contingentibus propositionibus mixtis: similiter fiat, & non fiat syllogismus. ¶ Tertium. Palam etiam euasit, quoniam omnes huius figuræ syllogismi sunt imperfecti: quia oēs per ante dictas figuras peritancur

- Numero. 120
- Numero. 83
- Numero. 133

Ex numero 10, 12

